

finance
Ideas

Financiële Zorgthermometer - 3^e kwartaal 2016 -

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Utrecht, september 2016

Managementsamenvatting

Generieke resultaten

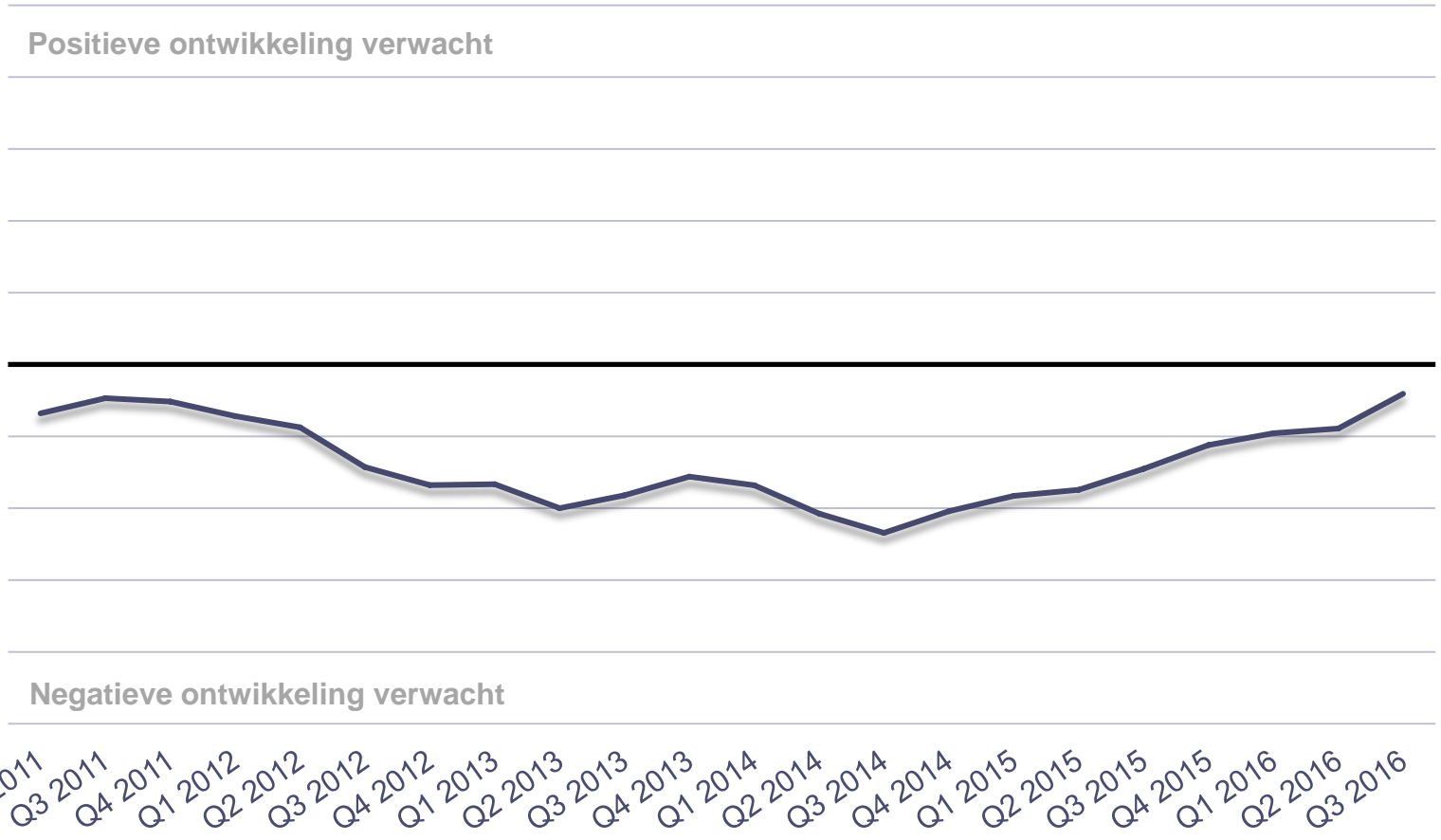
Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

Opzet Financiële Zorgthermometer

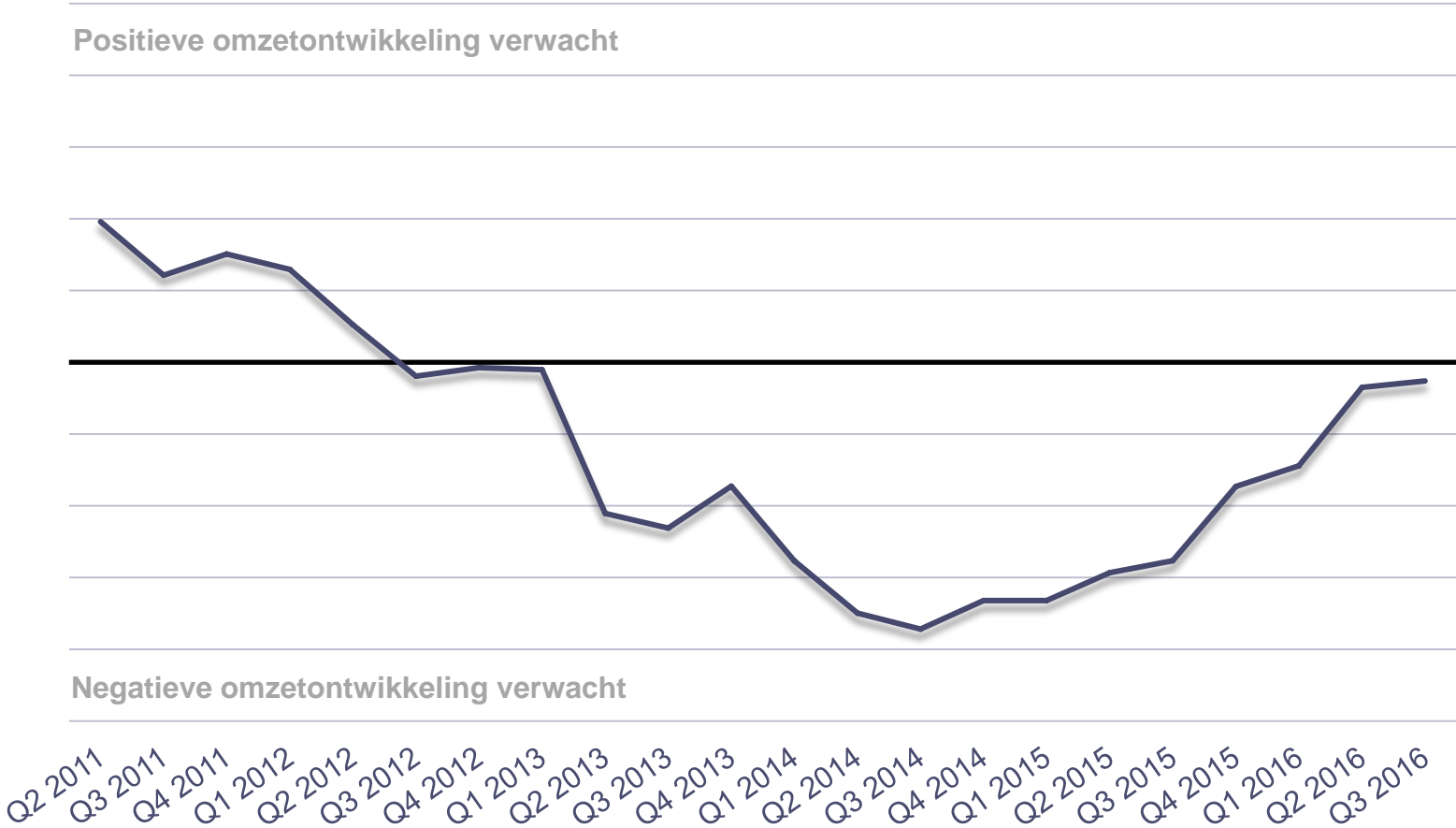
- Medio september hebben circa 900 leden van de HEAD een uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan de Financiële Zorgthermometer
- De Financiële Zorgthermometer bevat generieke vragen over de zorgsector en deelvragen per sector
- De doelstelling: inzicht in het financiële sentiment in de zorgsector en hoe zorginstellingen tegen de verschillende stakeholders en actuele thema's aankijken
- Aantal respondenten: 154
- Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Vertrouwen in toekomstig financiële resultaat gestegen, maar blijft negatief*

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

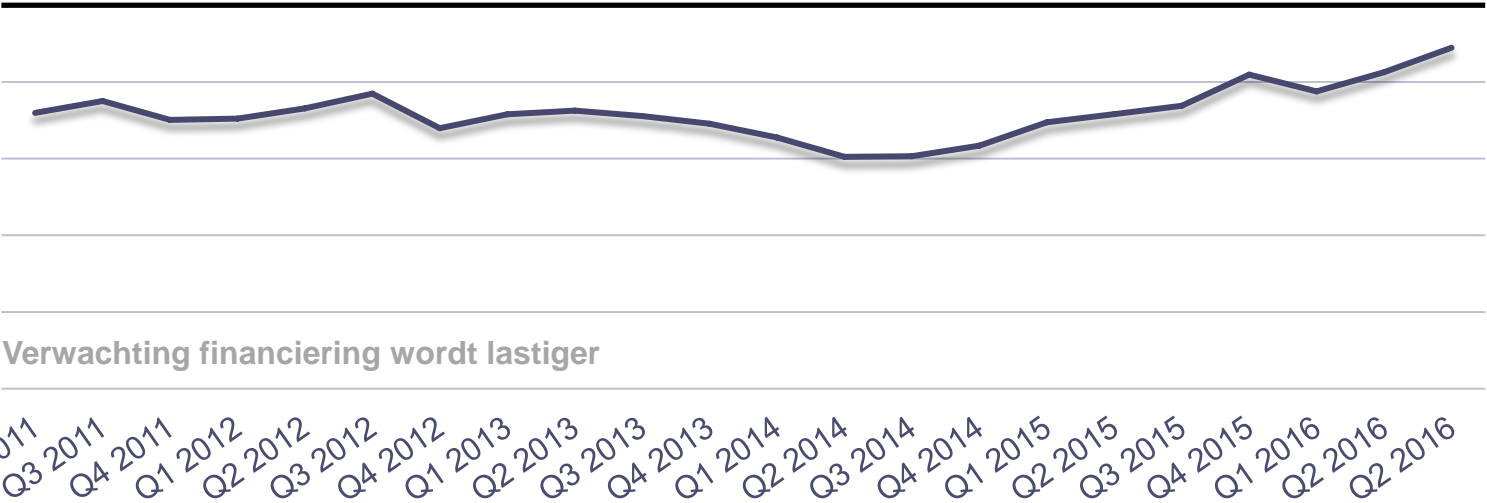
Reële omzetverwachting is nog steeds negatief, maar sentiment blijft stijgen*

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Verkrijgen van financiering stijgt en blijft negatief*

Verwachting financiering wordt eenvoudiger

Verwachting financiering wordt lastiger

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Het sentiment stijgt sterk. Het verkrijgen van borging wordt makkelijker

Verwachting borging wordt eenvoudiger

Verwachting financiering wordt lastiger

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q2 2017

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Invloed van de (huis)bank daalt licht*

Meer invloed verwacht

Minder invloed verwacht

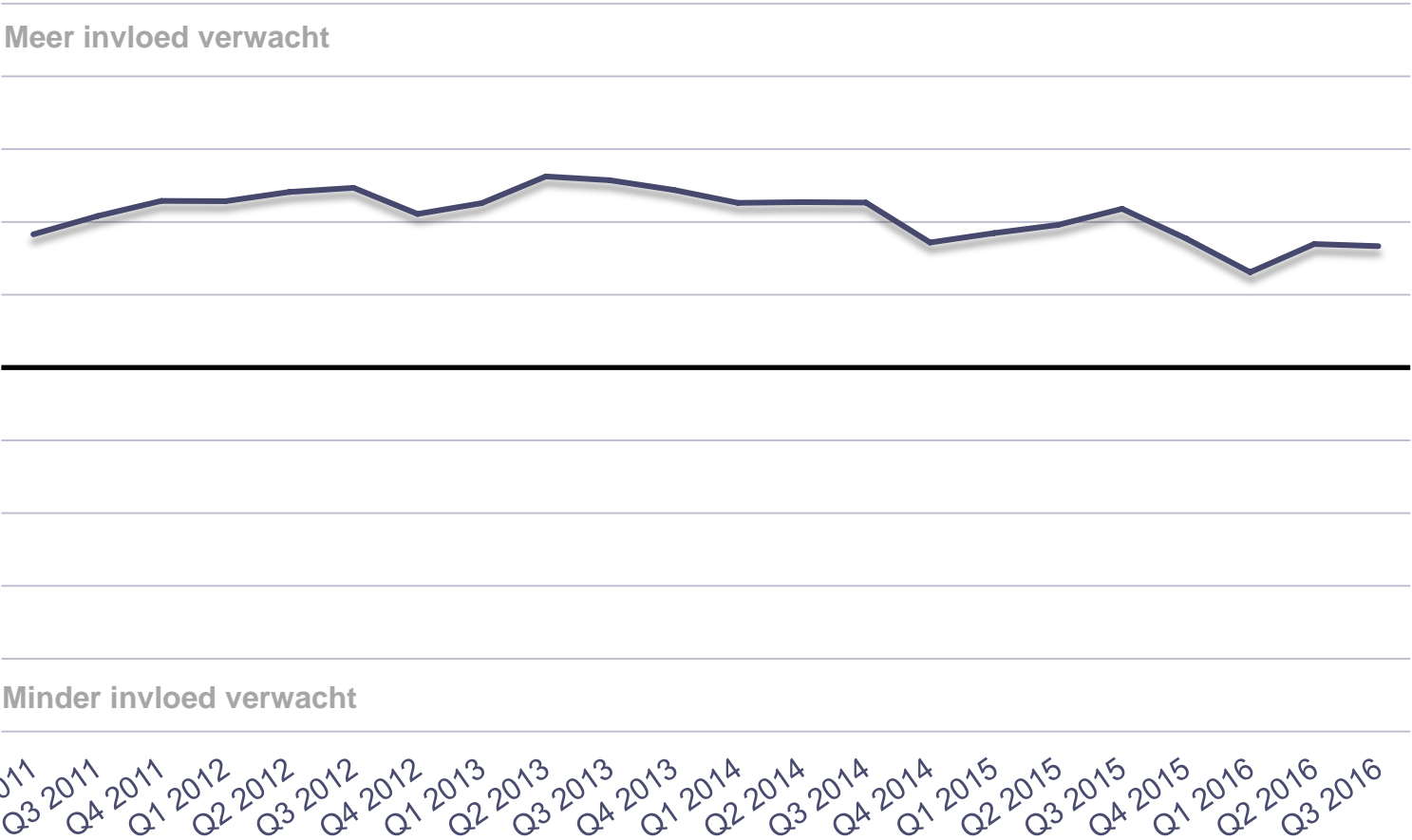
Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Stakeholdersindex: Invloed verzekeraars

De verwachte invloed van verzekeraars blijft nagenoeg gelijk*

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Verwacht wordt dat investeringen weer toenemen*

Stijging investeringen verwacht

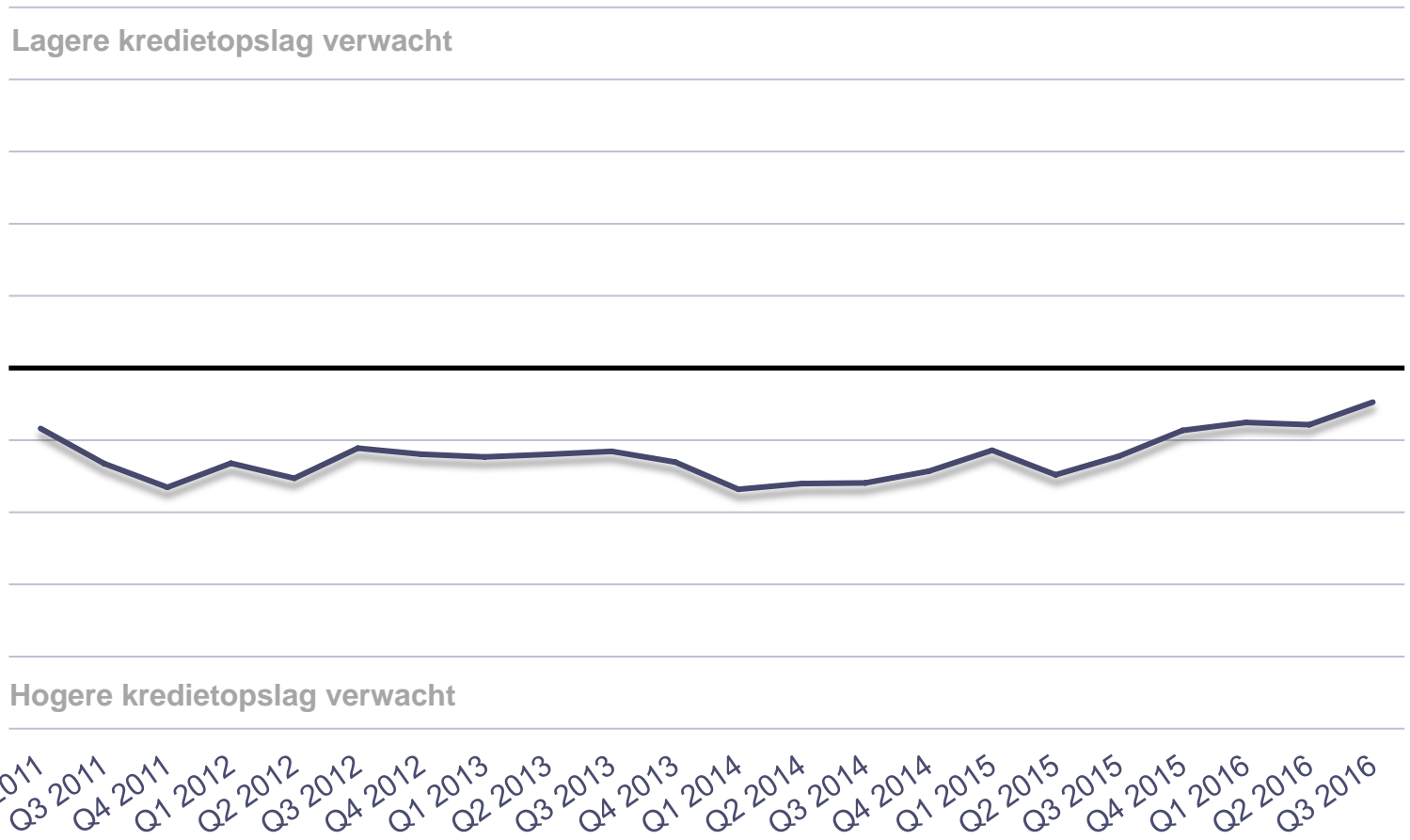

Daling investeringen verwacht

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

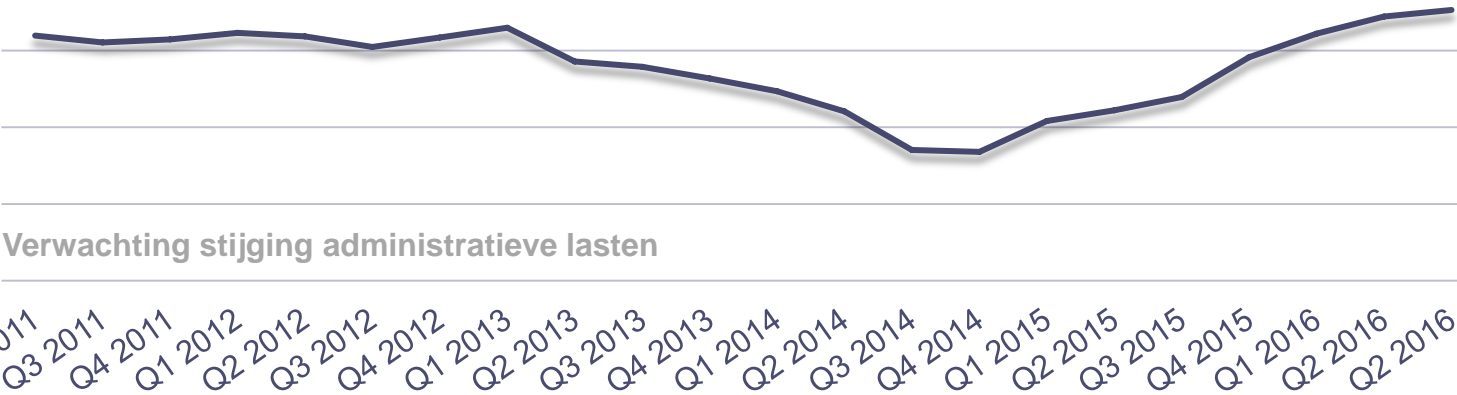
Verwachting dat krediet opslag zich positief gaat ontwikkelen komende 12 maanden*

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Verwachting dat administratieve lasten minder hard dan voorheen blijven stijgen*

Verwachting daling administratieve lasten

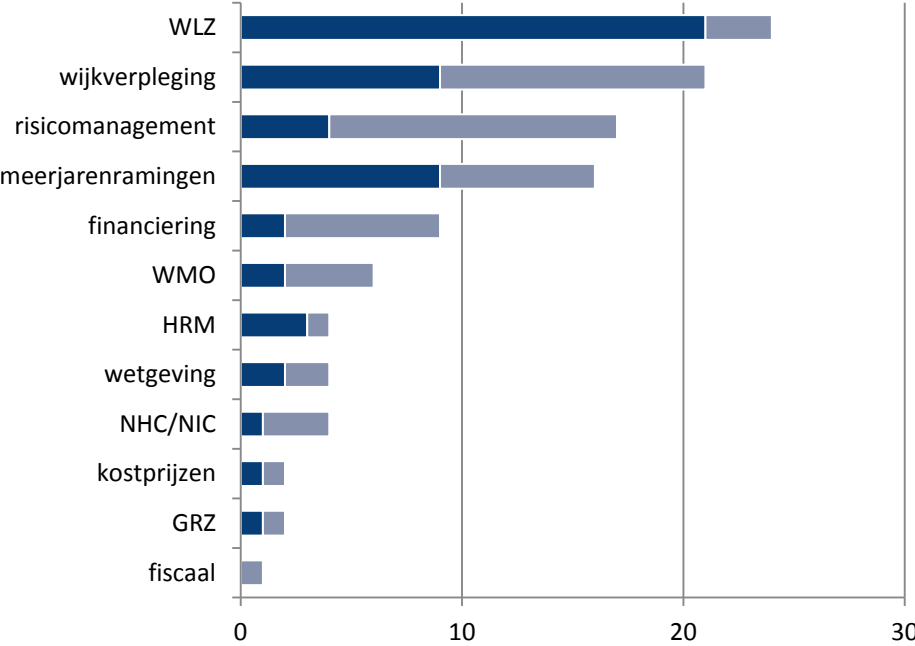

Verwachting stijging administratieve lasten

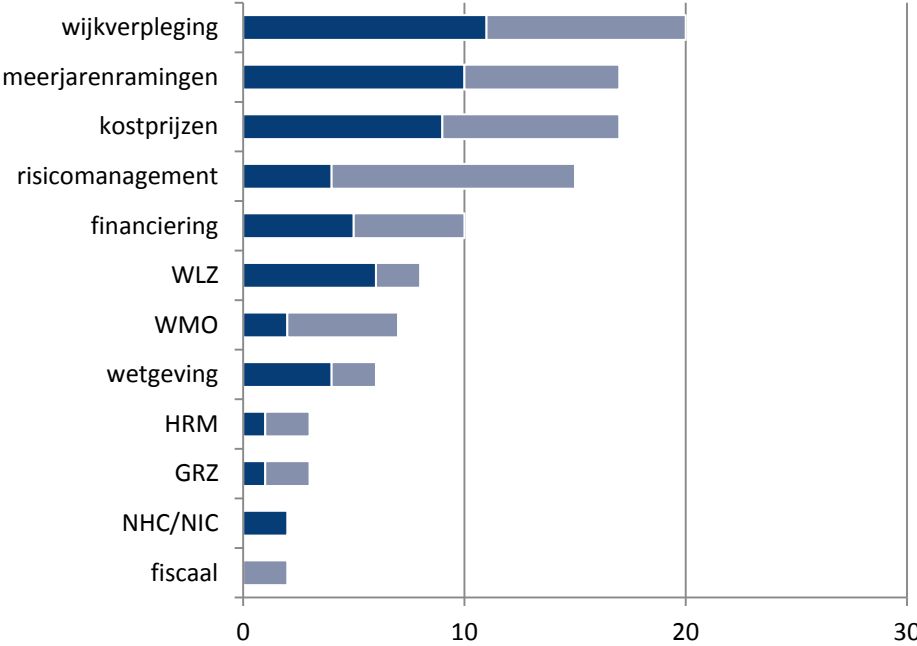
* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Belangrijkste thema's VVT de komende 12 maanden

Strategisch

Tactisch

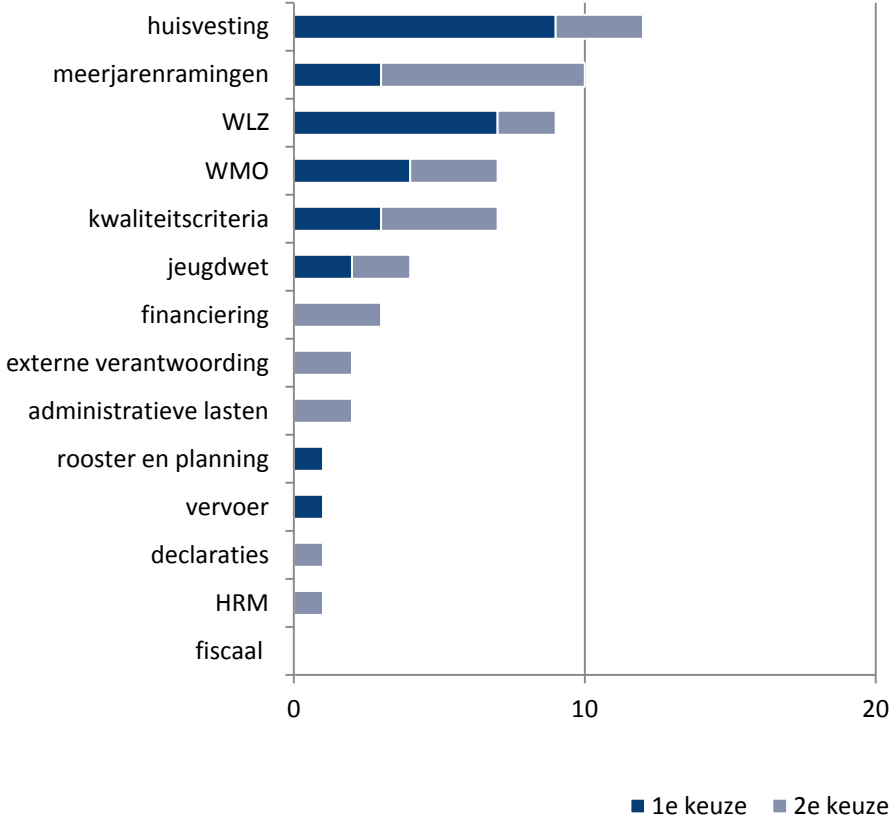
■ 1e keuze ■ 2e keuze

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

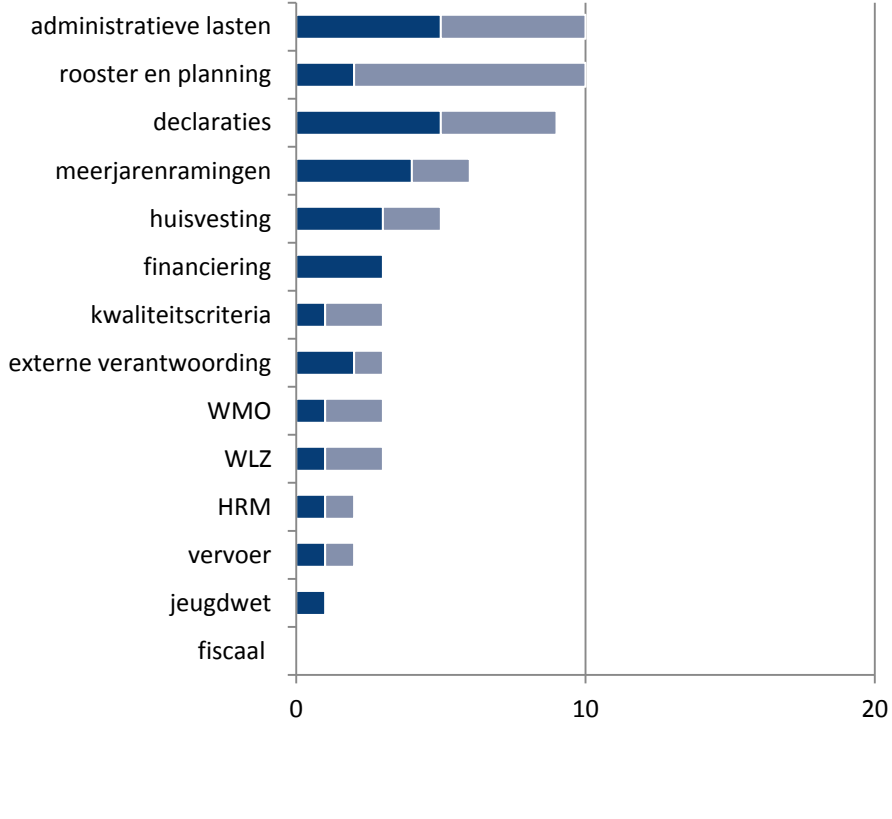
Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

Belangrijkste thema's GHZ de komende 12 maanden

Strategisch

Tactisch

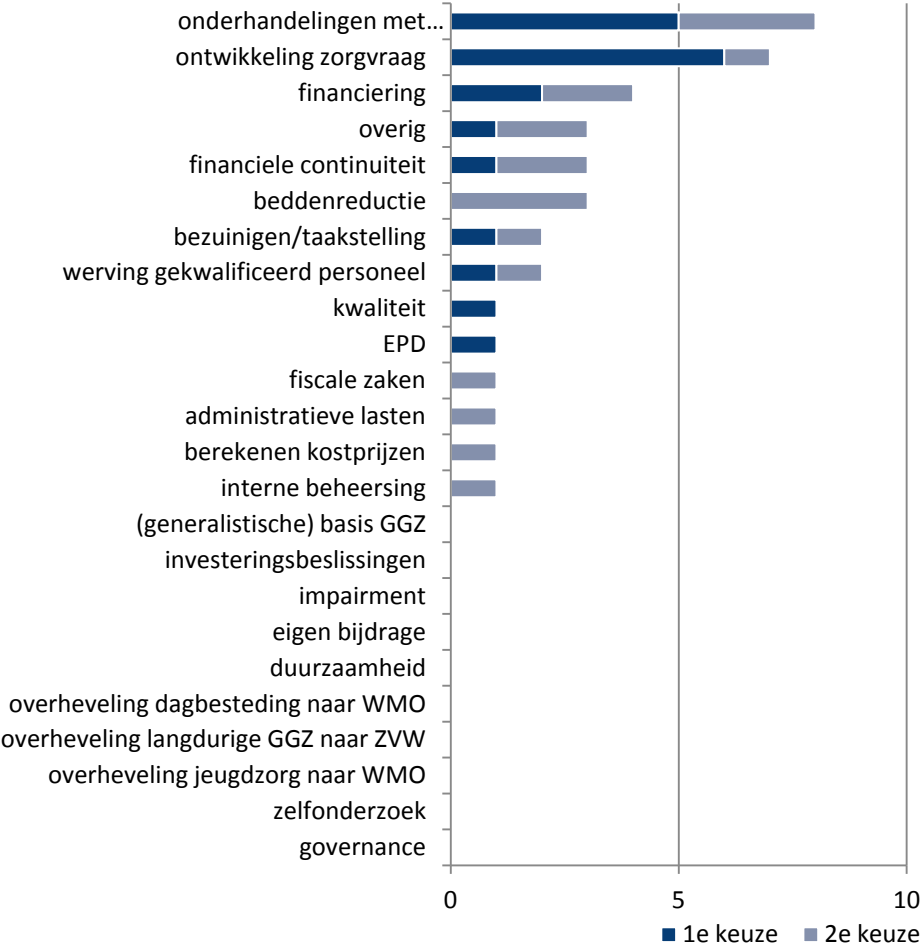

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

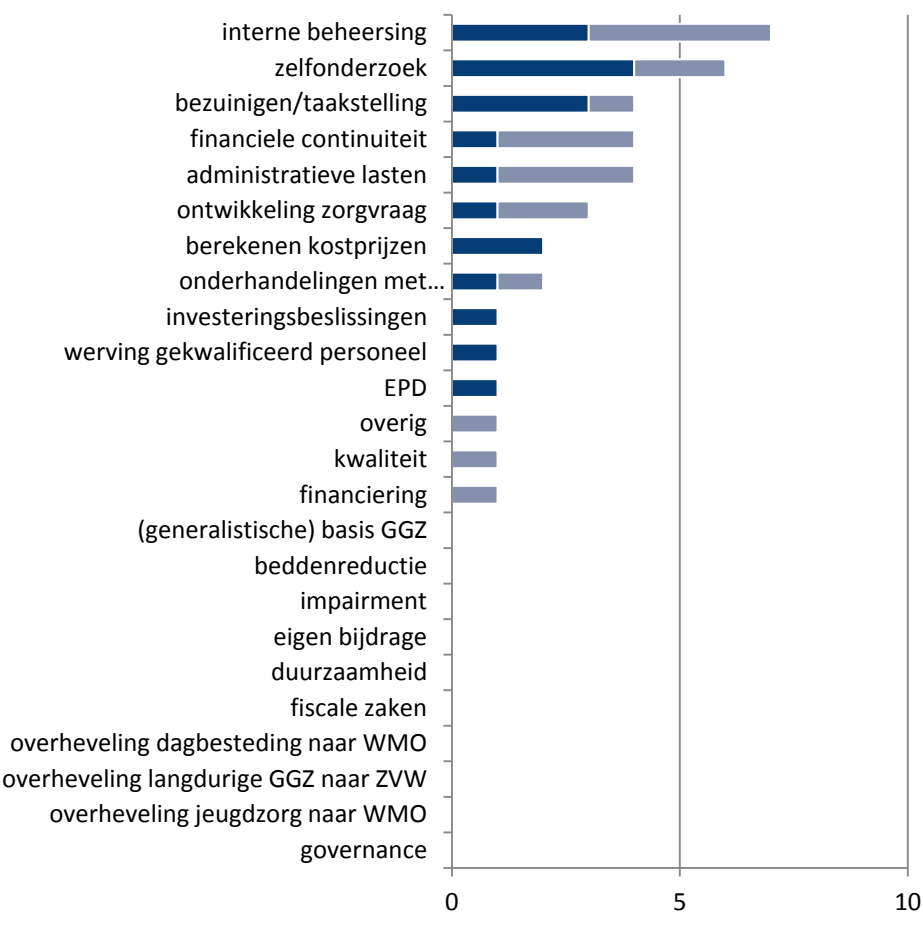
Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

Belangrijkste thema's GGZ de komende 12 maanden

Strategisch

Tactisch

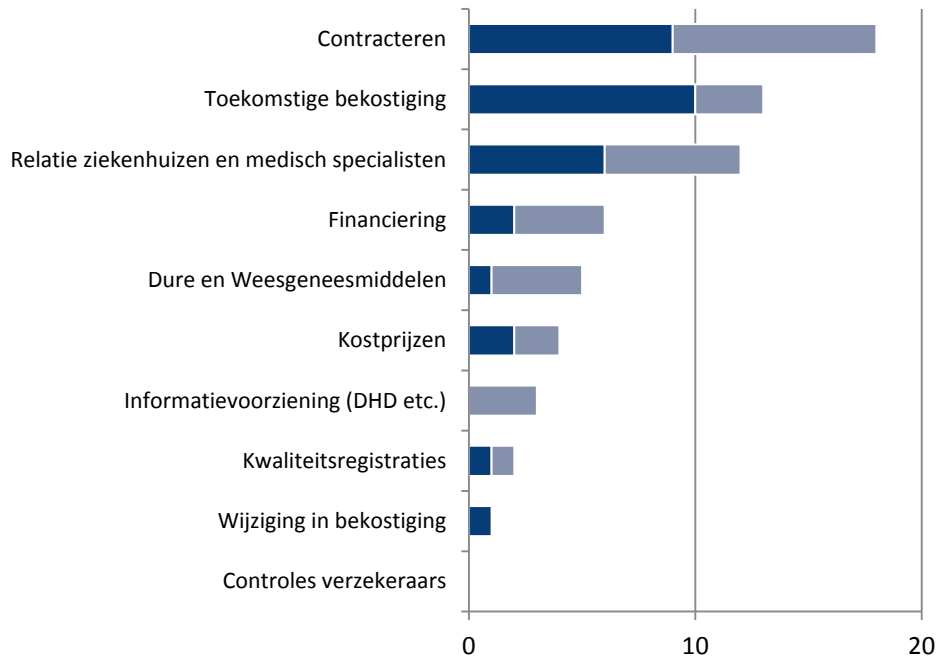

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

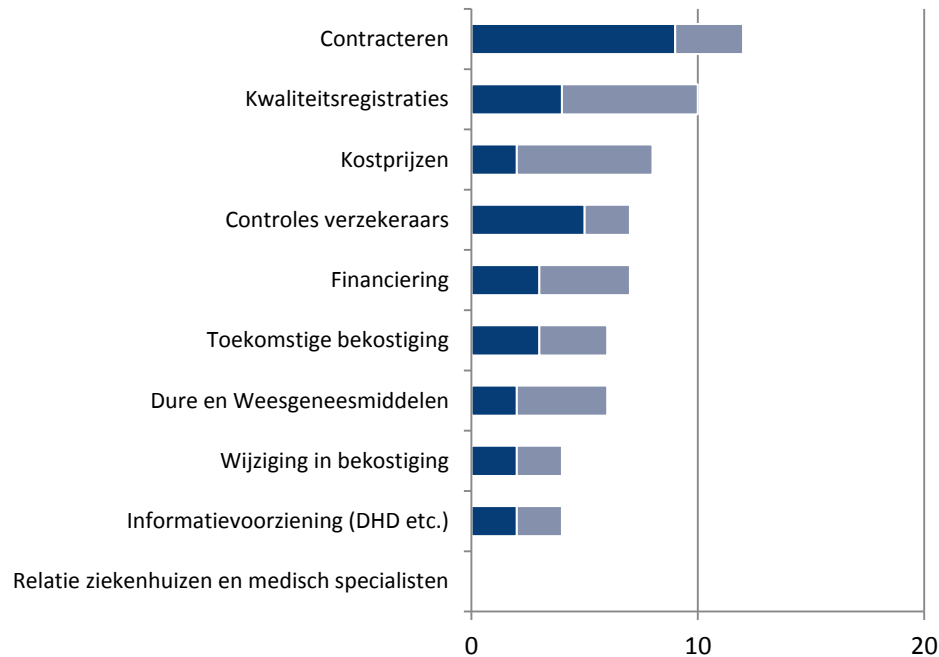
Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

Belangrijkste thema's ZH/RC de komende 12 maanden

Strategisch

Tactisch

■ 1e keuze ■ 2e keuze

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

Managementsamenvatting

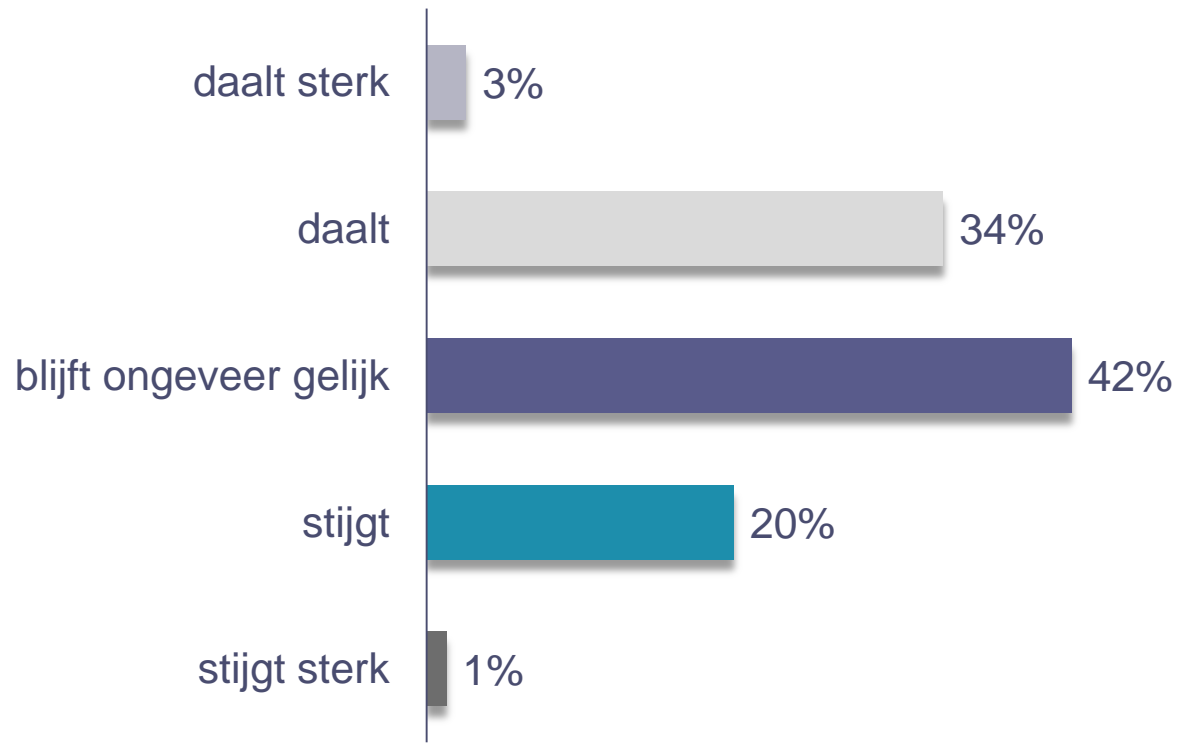
Generieke resultaten

Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

Opzet Financiële Zorgthermometer

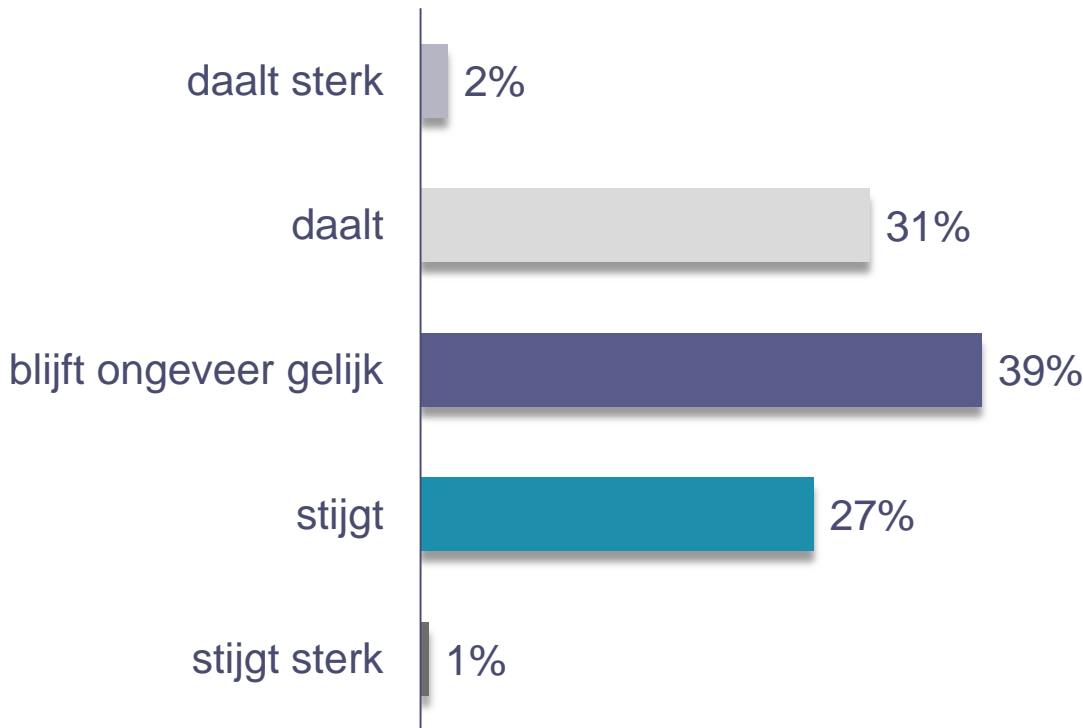
Verwachting ontwikkeling financiële resultaat

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

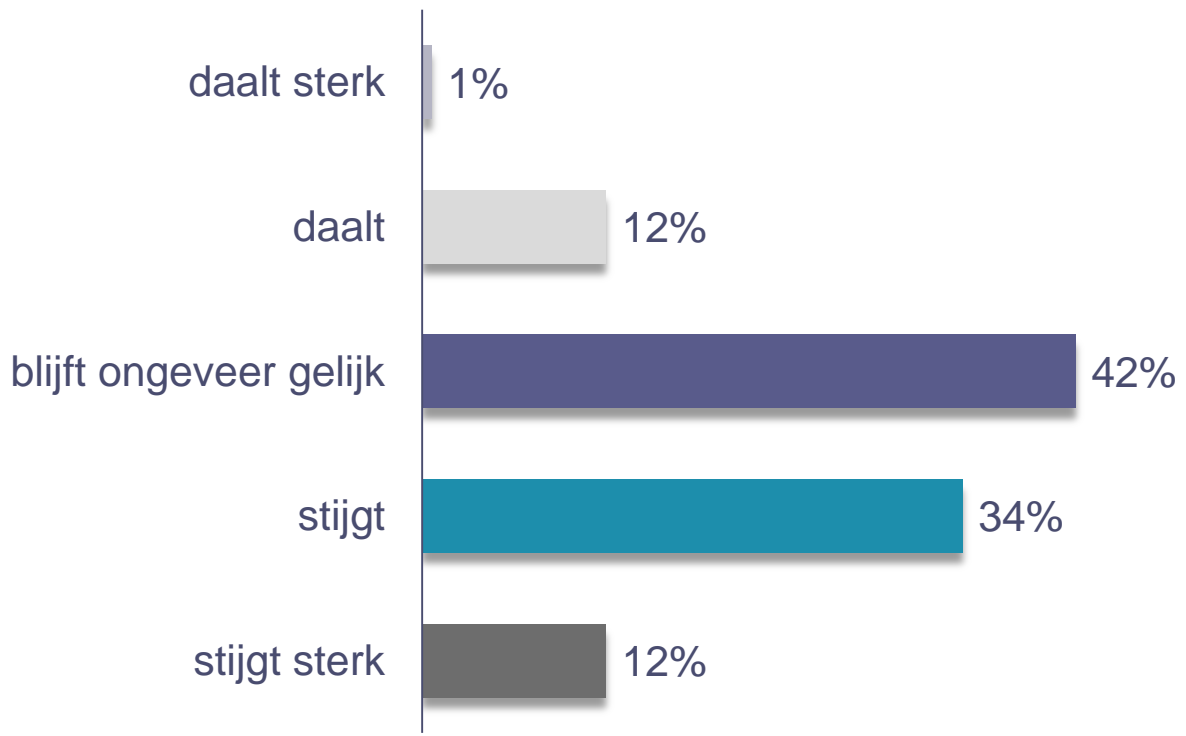
Verwachting ontwikkeling reële omzet

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

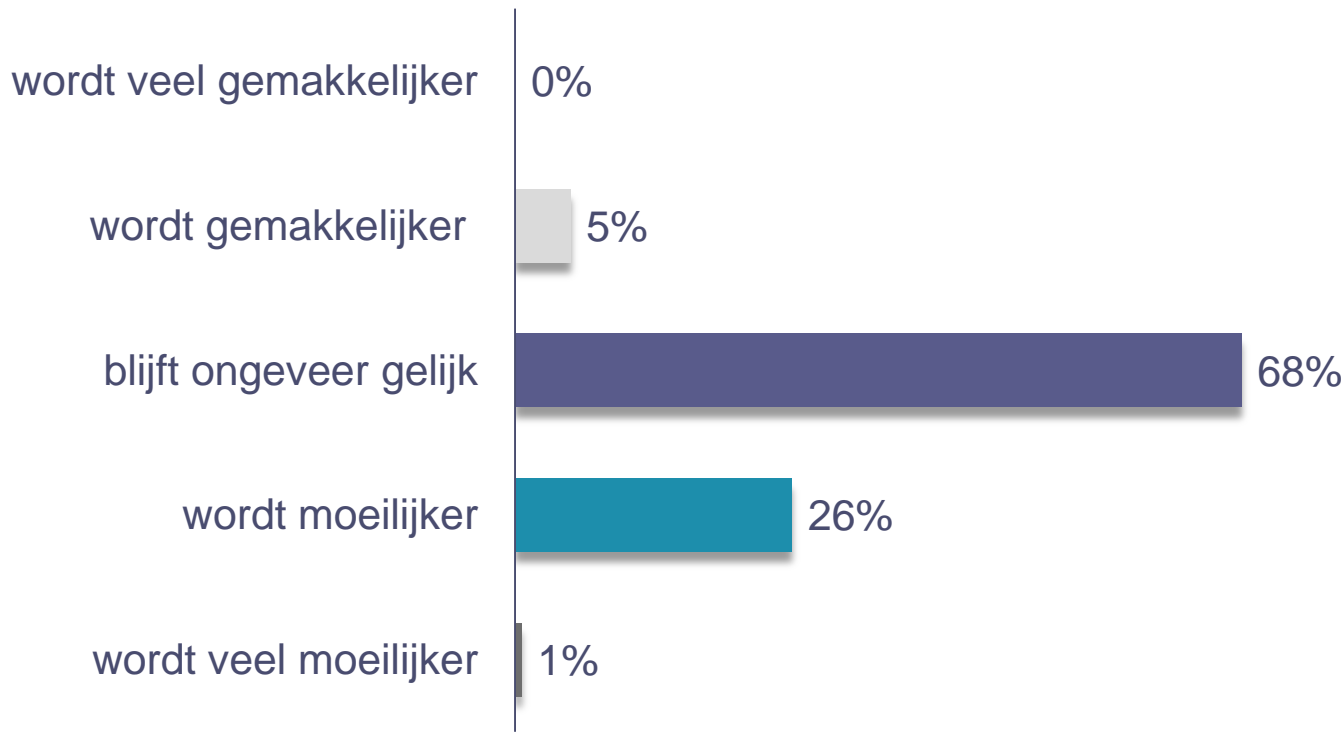
Verwachting ontwikkeling investeringen

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

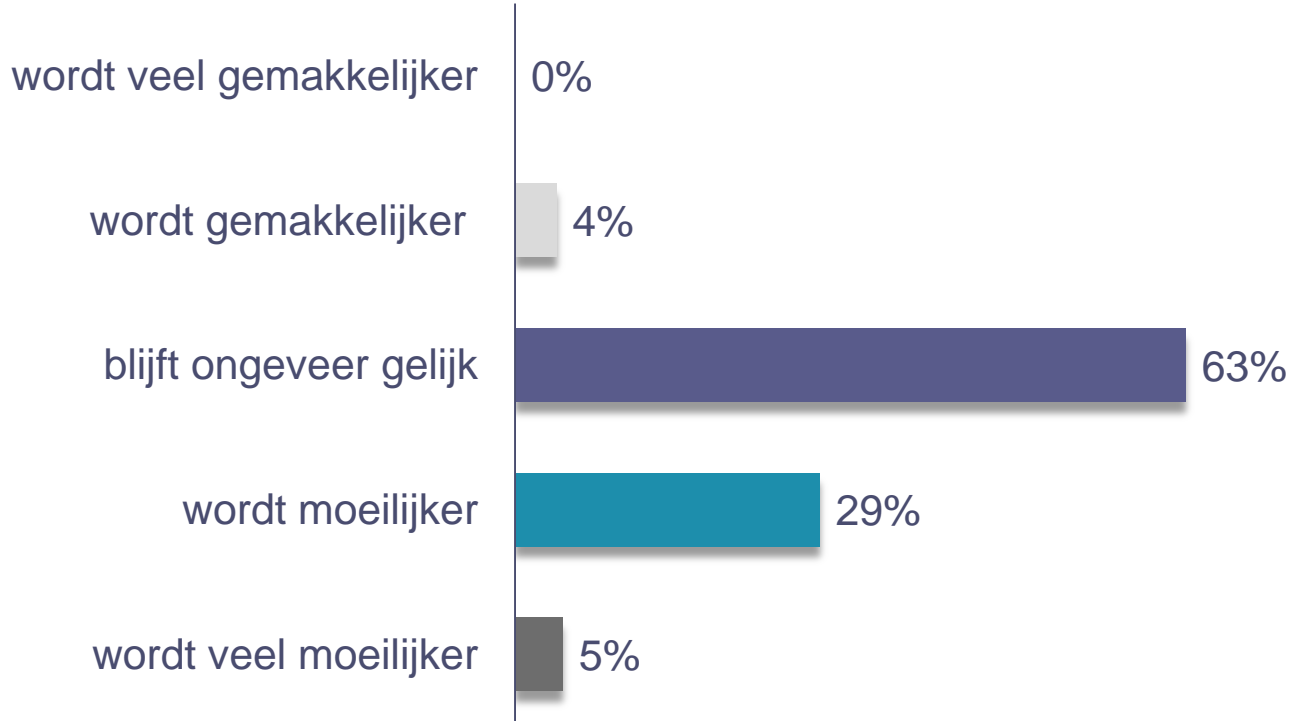
Verwachting ten aanzien van verkrijgen financiering

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

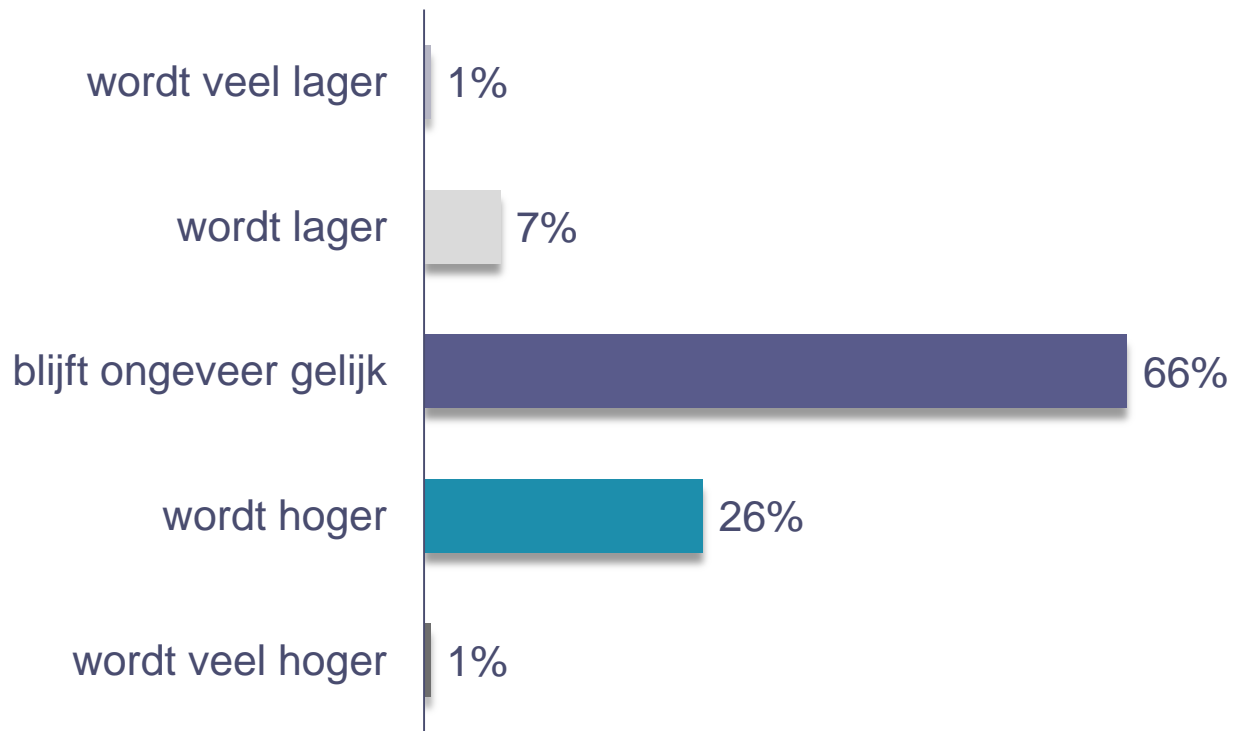
Verwachting ten aanzien van verkrijgen borging

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

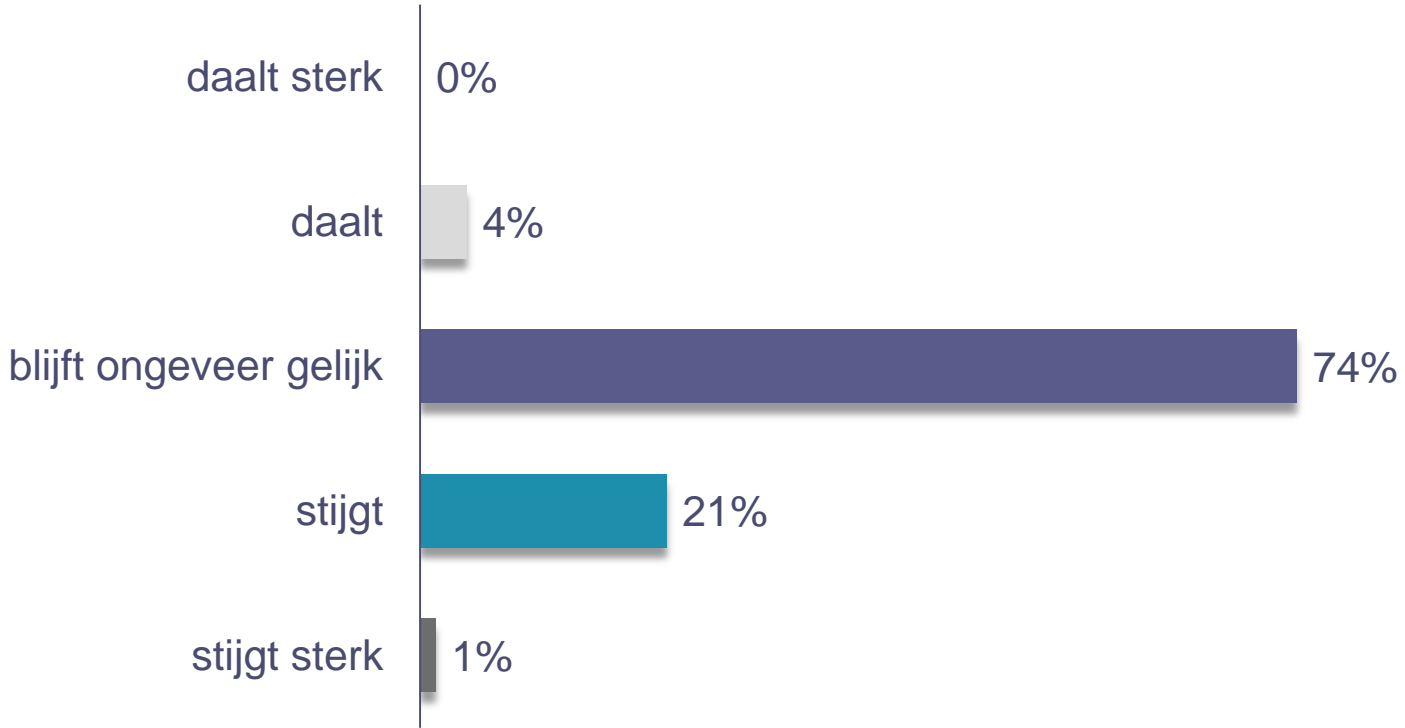
Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

Verwachting ontwikkeling kredietopslag

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

Verwachting invloed (huis)bank

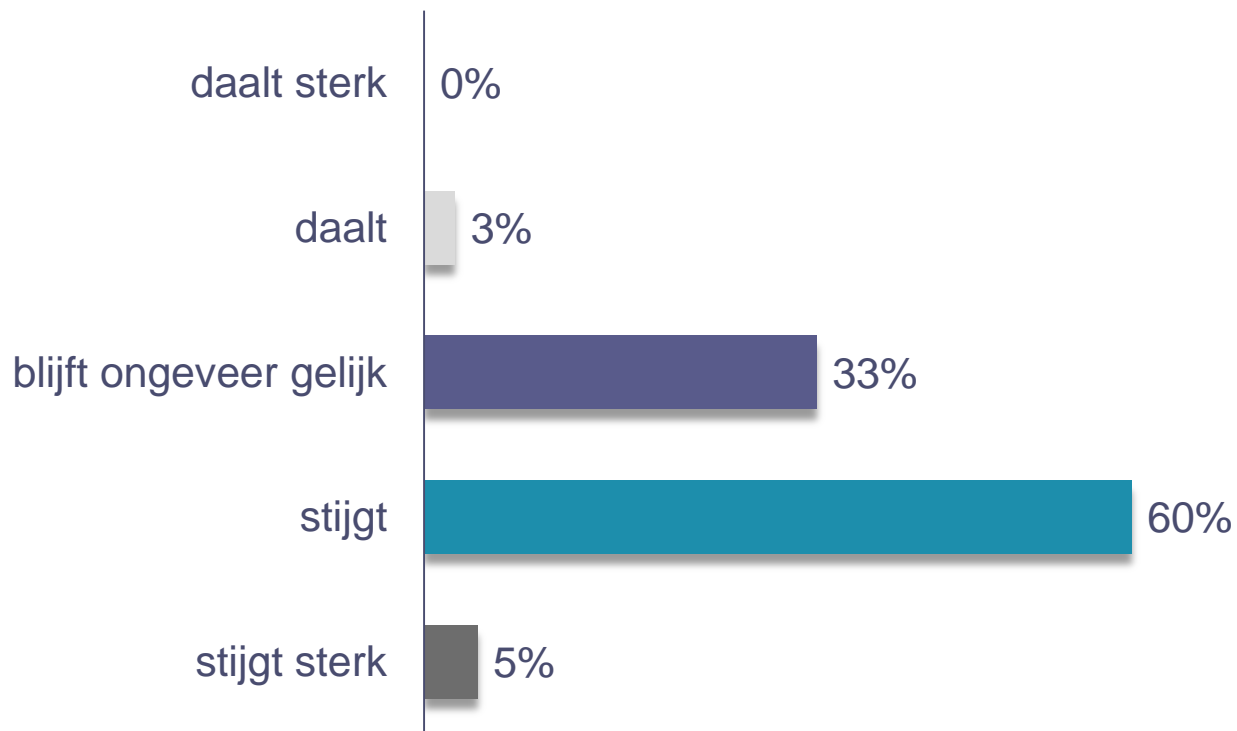

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

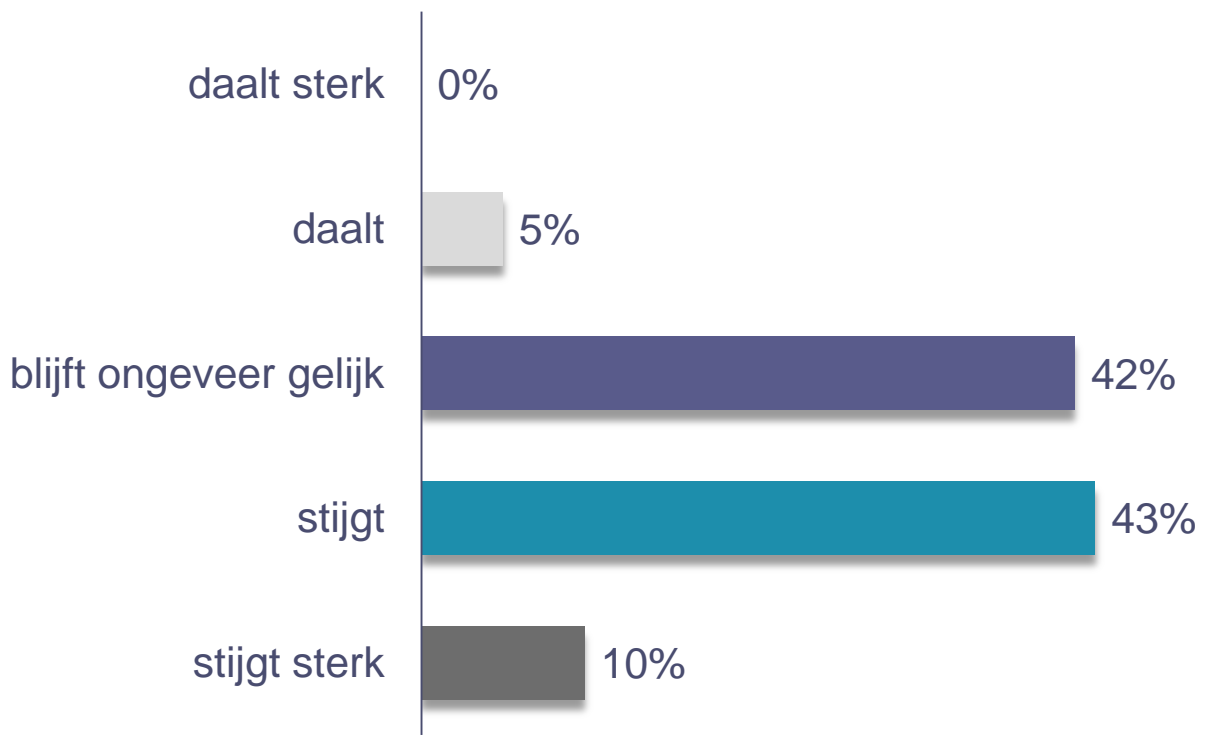
Verwachting invloed zorgkantoren/verzekeraars

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

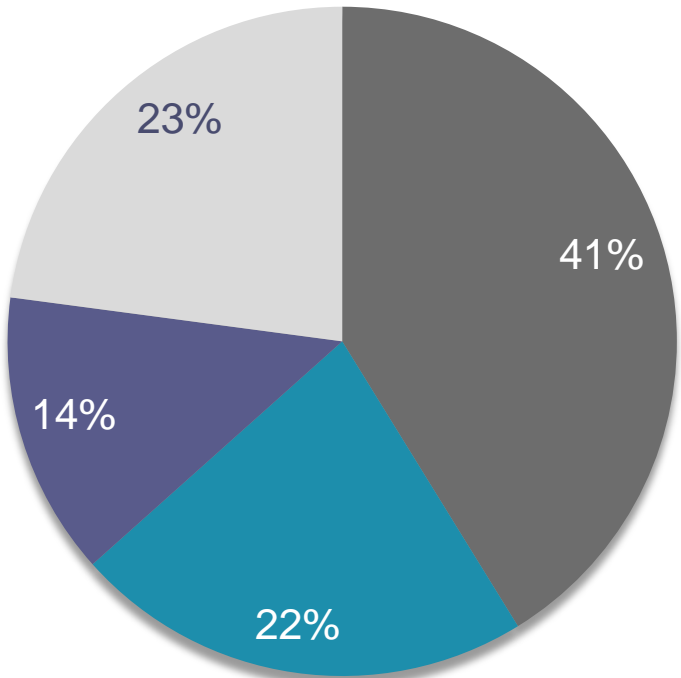
Verwachting ontwikkeling administratieve last

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 154 respondenten

Verdeling per sector

- verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- gehandicaptenzorg (GHZ)
- geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- ziekenhuis of revalidatiecentrum (ZH/RC)

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 149 respondenten

Managementsamenvatting

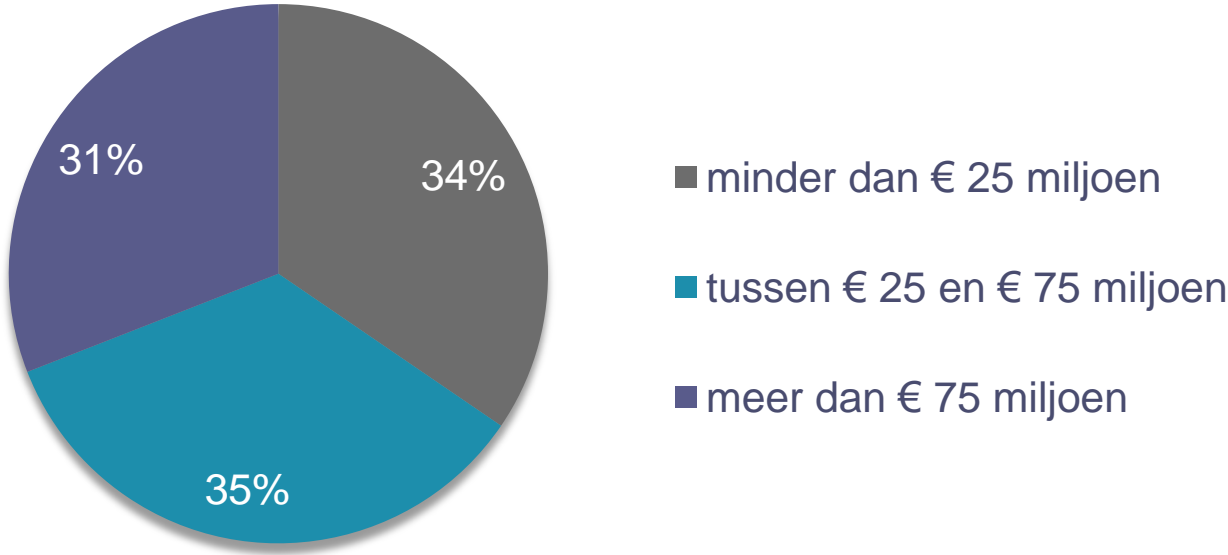
Generieke resultaten

Sectorresultaten:

- **Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)**
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

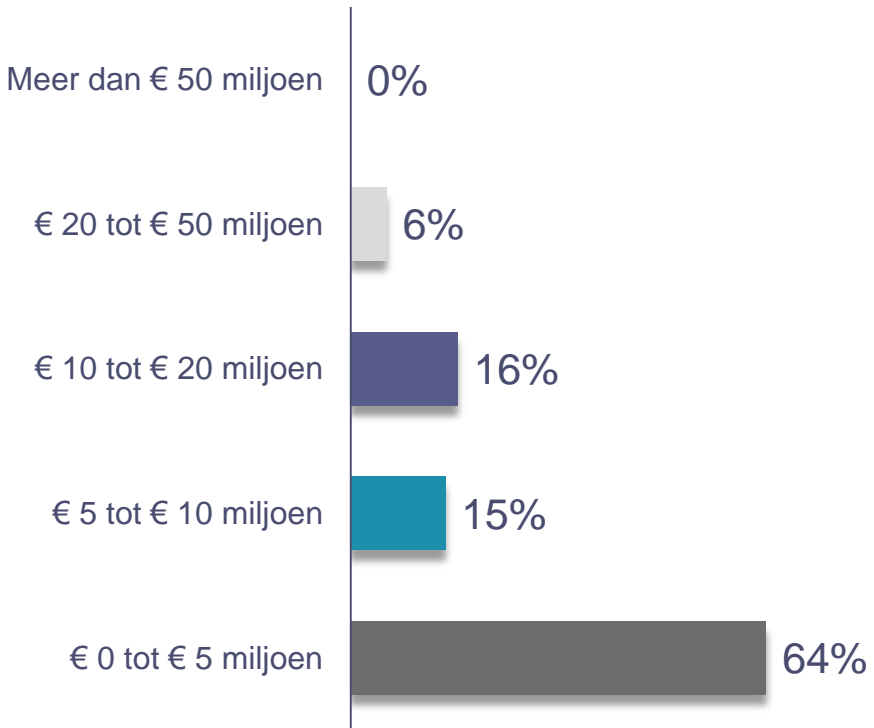
Opzet Financiële Zorgthermometer

Verdeling omzet VVT in Financiële Zorgthermometer

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

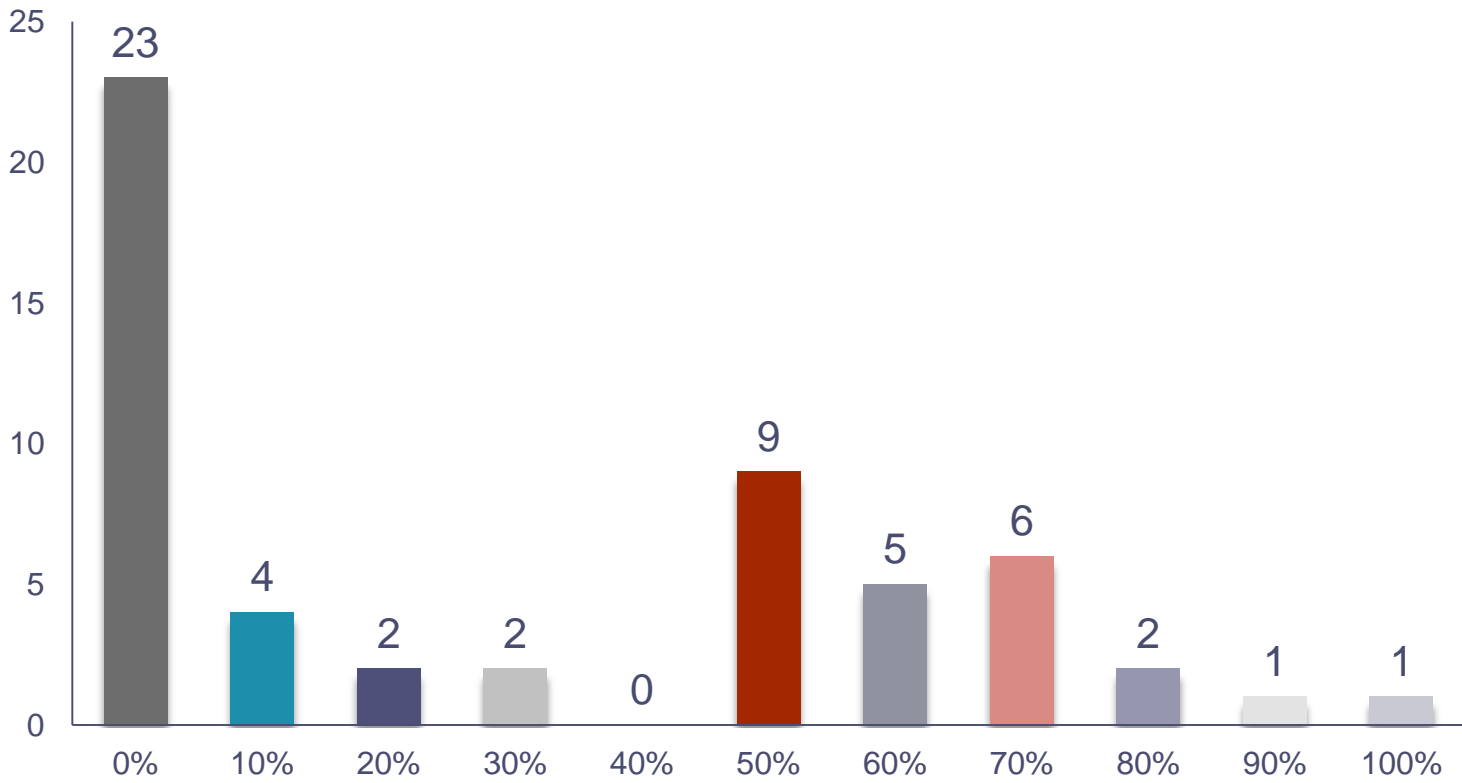
Wat is uw investeringsbehoefte de komende 12 maanden?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

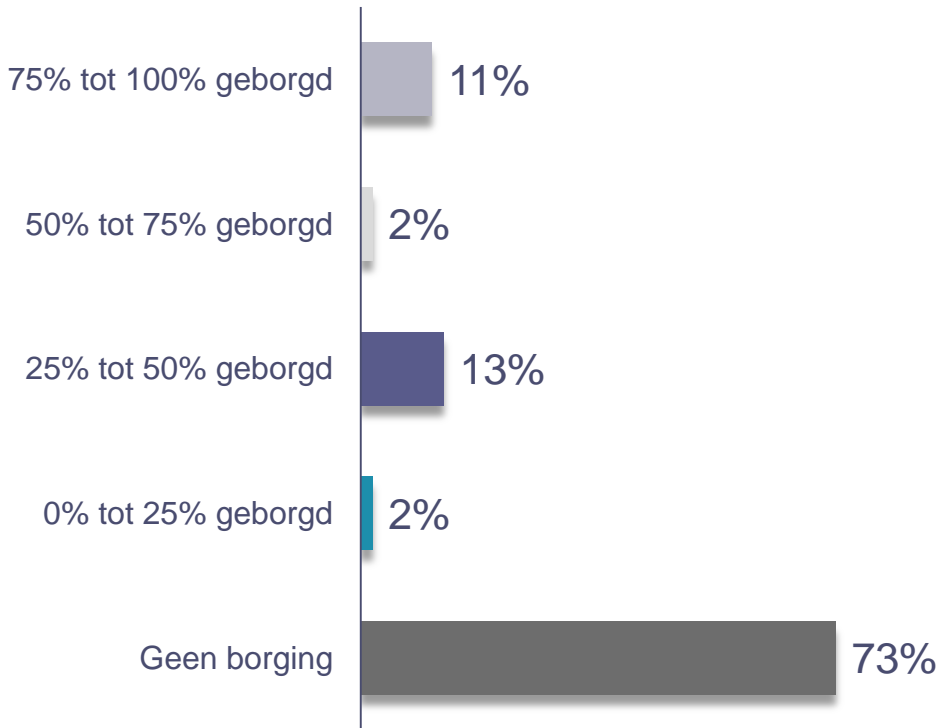
Welk deel verwacht u te financieren met vreemd vermogen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

Voor welk deel van uw lening verwacht u borging te ontvangen bij het WFZ?

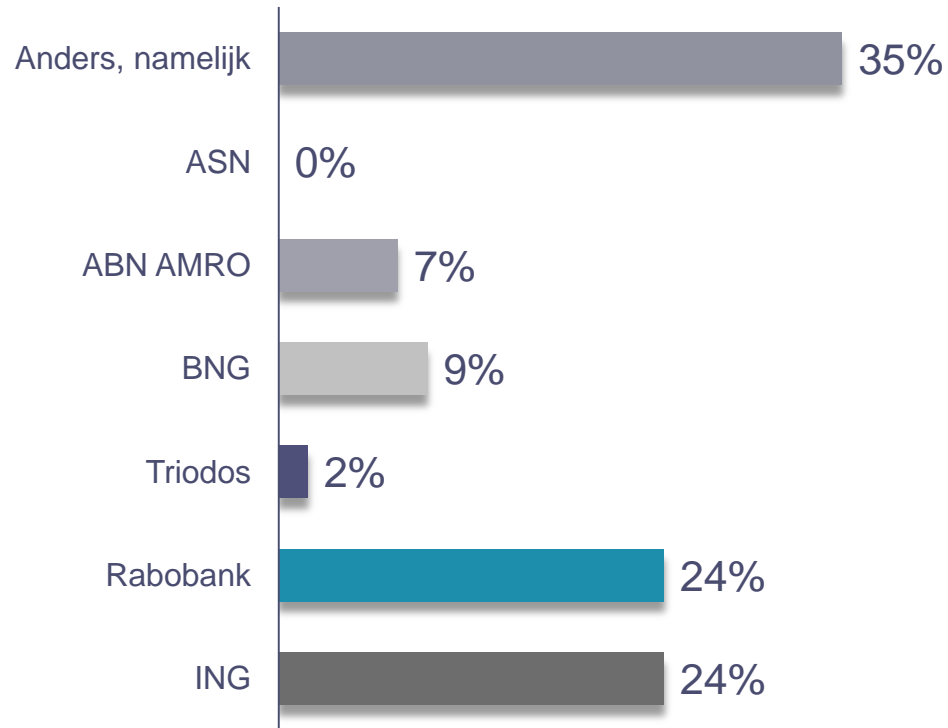

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

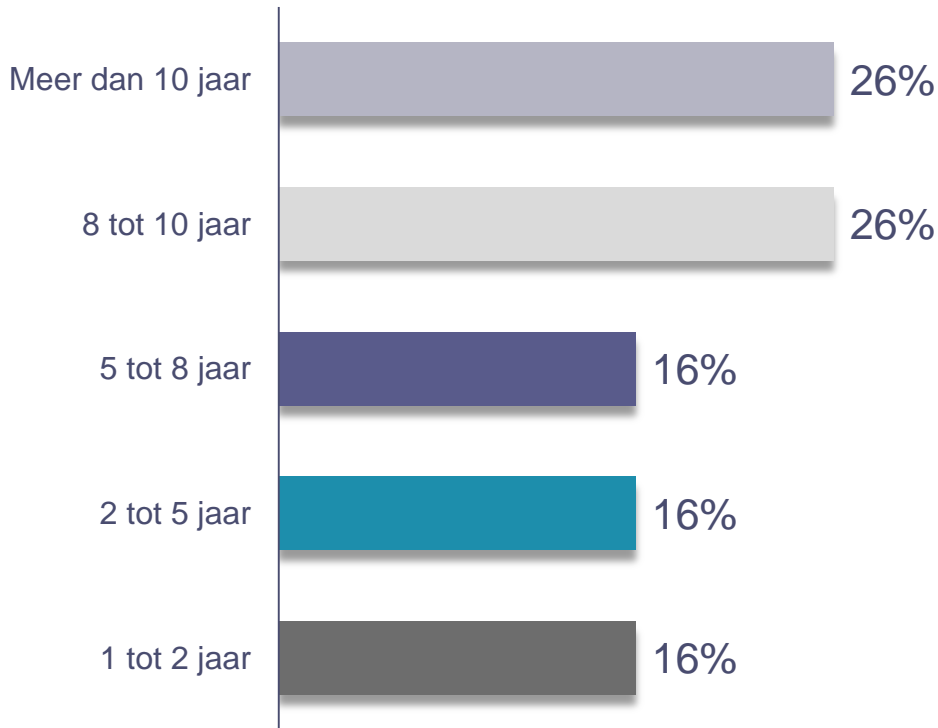
Van welke bank verwacht u het ongeborgde deel van uw vreemd vermogen aan te trekken?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

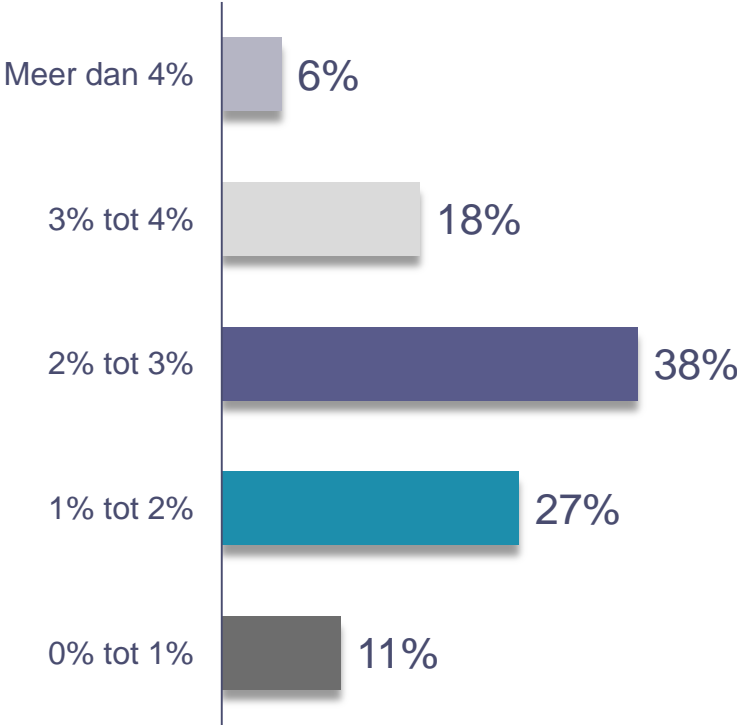
Voor welke periode verwacht u de rente op deze leningen vast te zetten?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

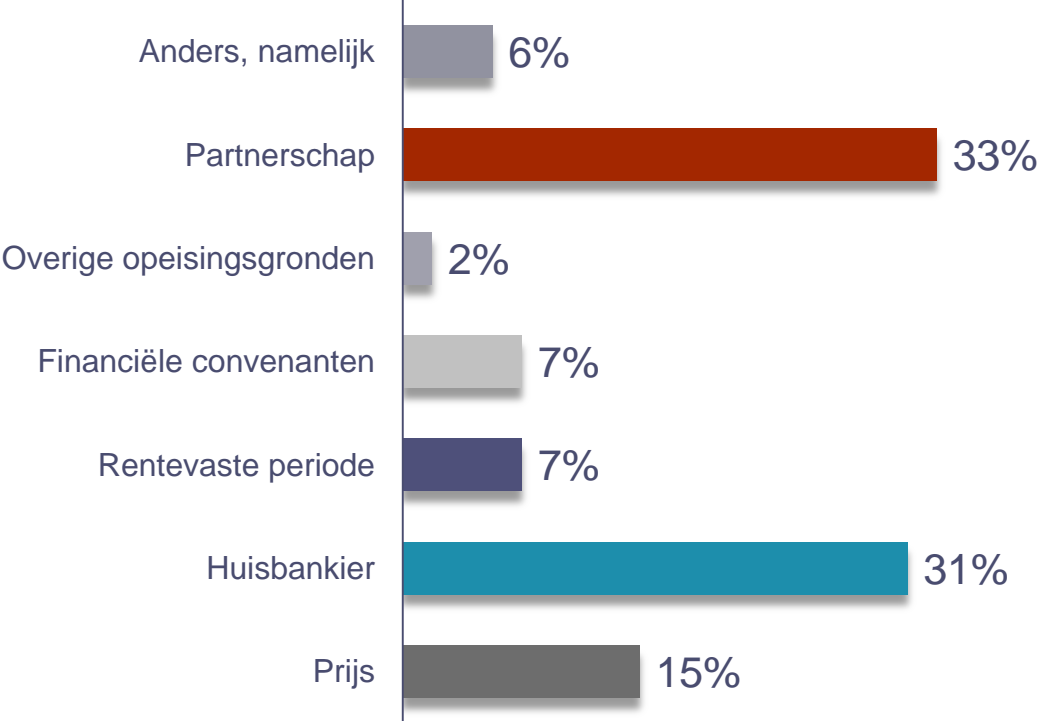
Welk rentepercentage verwacht u te ontvangen op deze leningen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

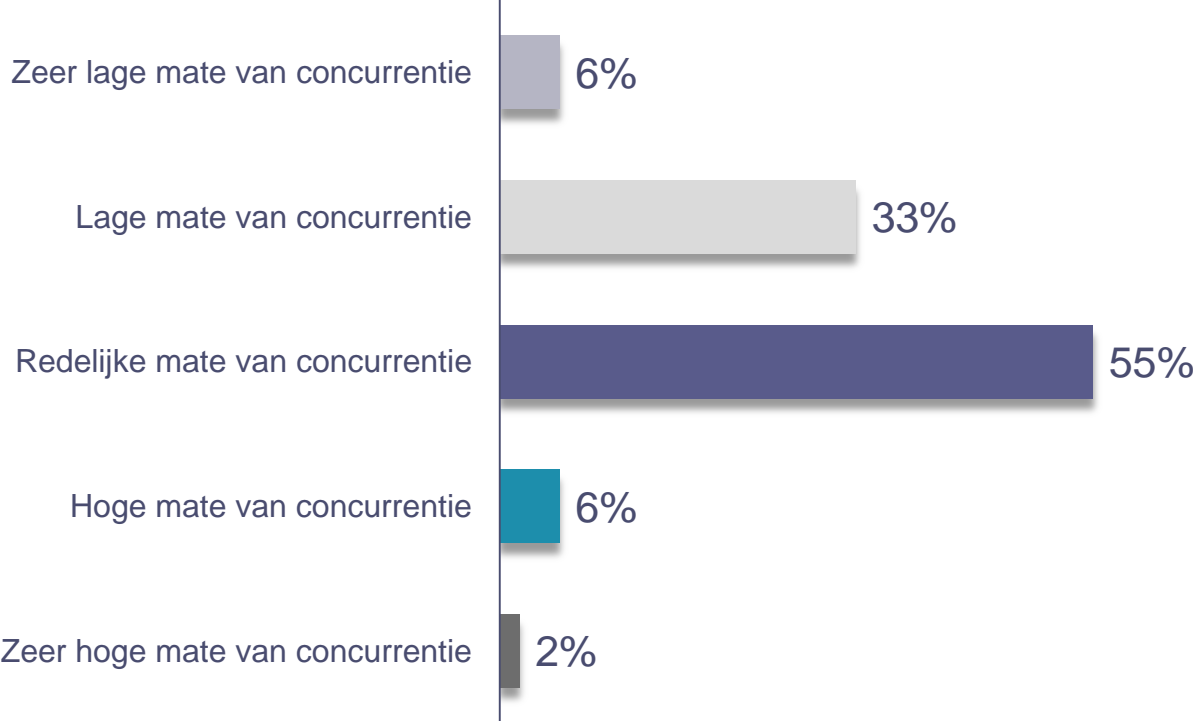
Wat is het belangrijkste criteria voor het selecteren van een bank?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

Hoe ervaart u de concurrentie op de financieringsmarkt voor de zorg?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 55 respondenten

Managementsamenvatting

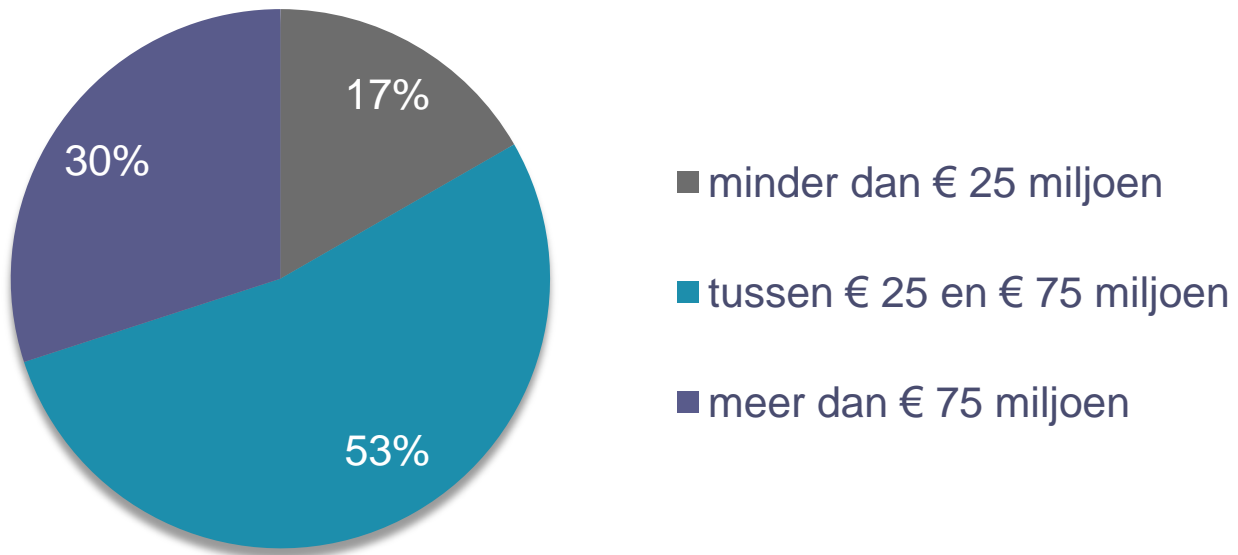
Generieke resultaten

Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- **Gehandicaptenzorg (GHZ)**
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

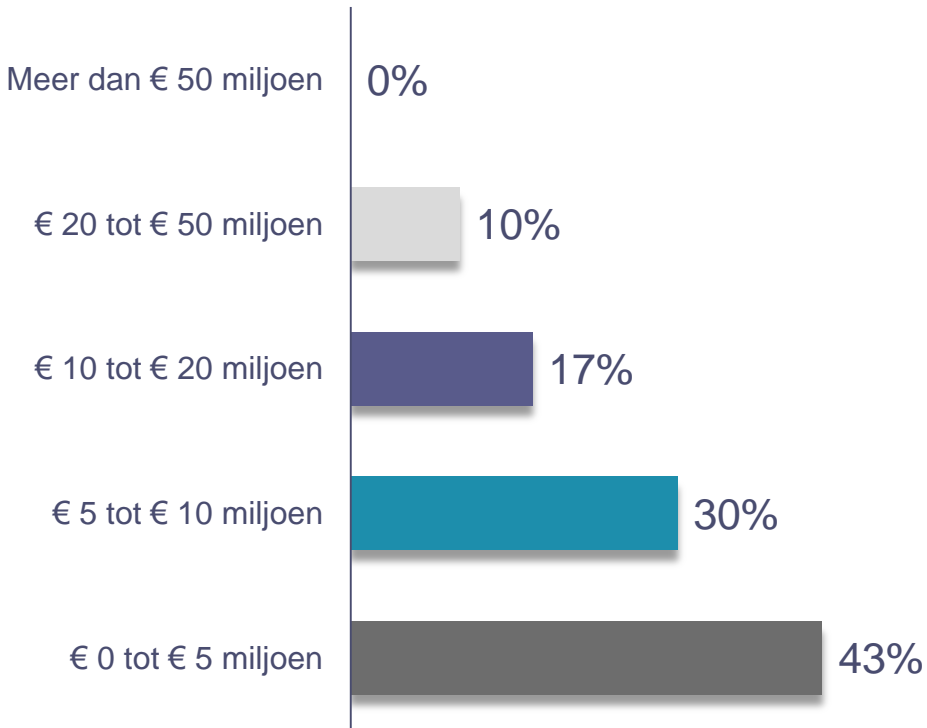
Opzet Financiële Zorgthermometer

Verdeling omzet GHZ in Financiële Zorgthermometer

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

Wat is uw investeringsbehoefte de komende 12 maanden?

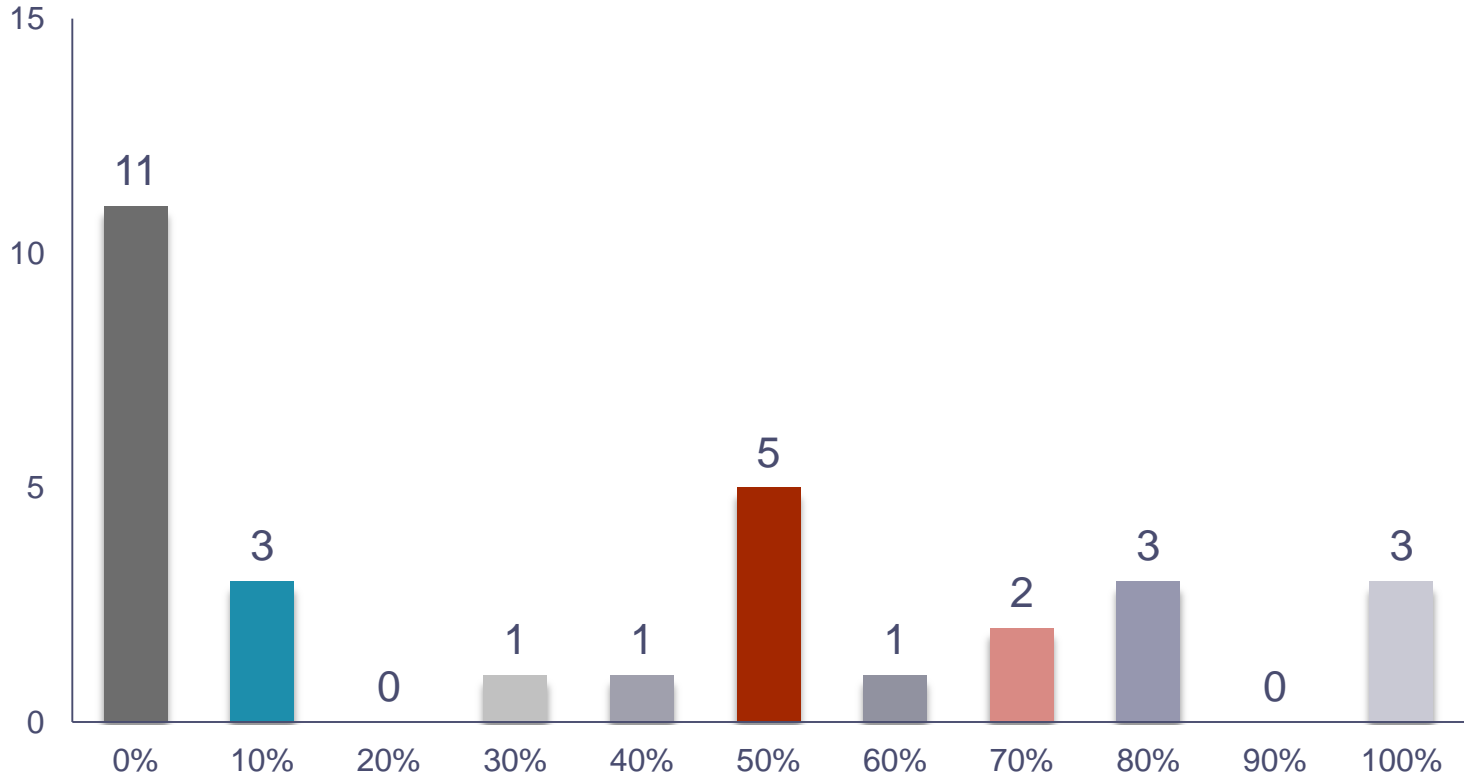

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

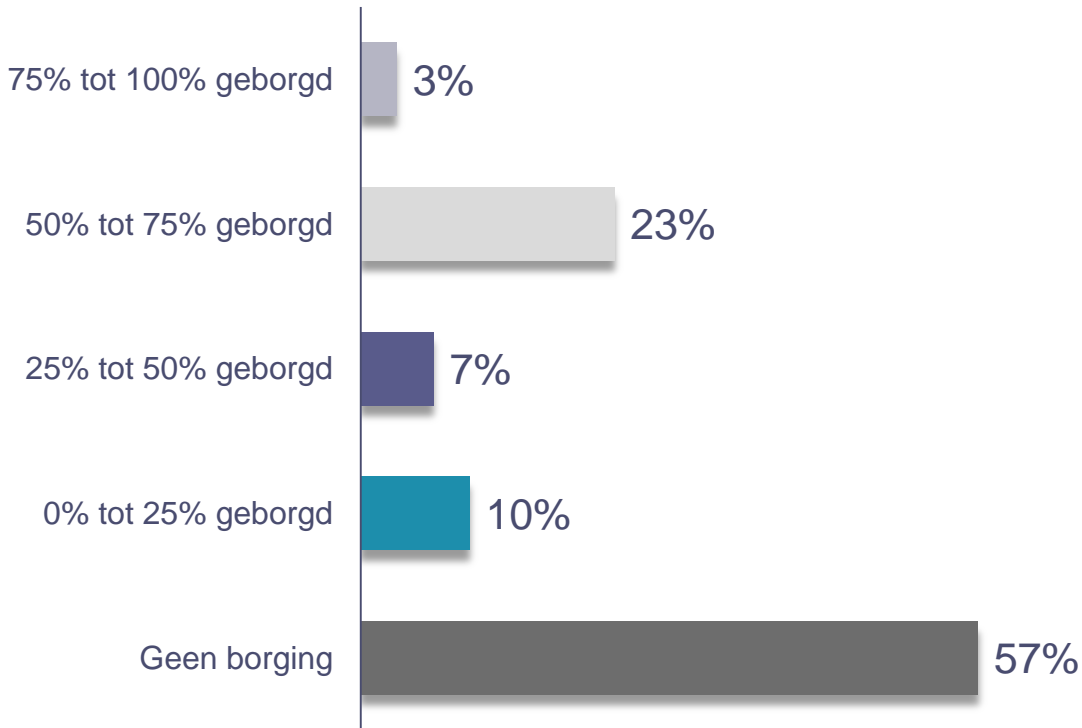
Welk deel verwacht u te financieren met vreemd vermogen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

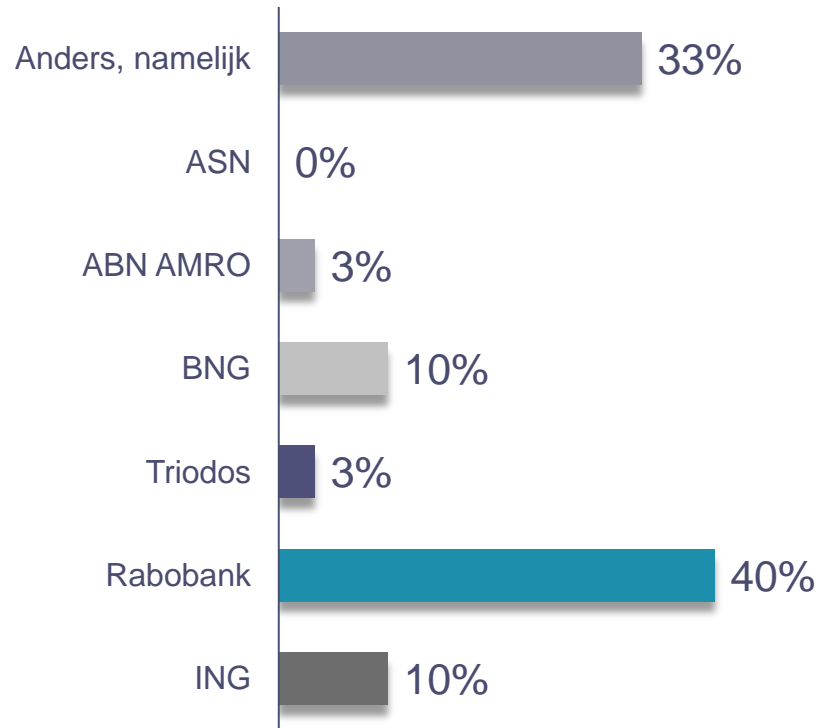
Voor welk deel van uw lening verwacht u borging te ontvangen bij het WFZ?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

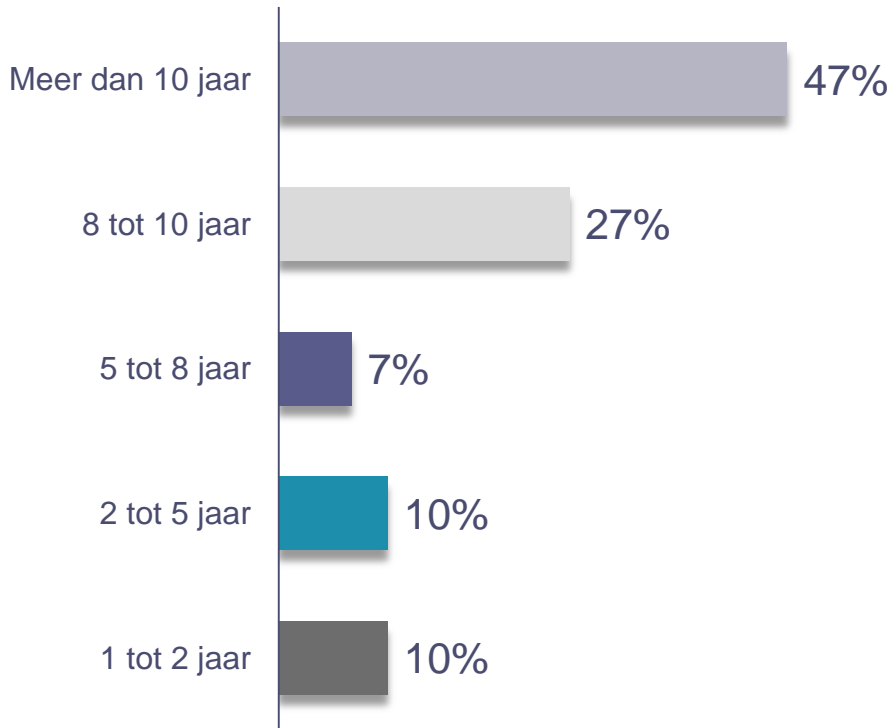
Van welke bank verwacht u het ongeborgde deel van uw vreemd vermogen aan te trekken?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

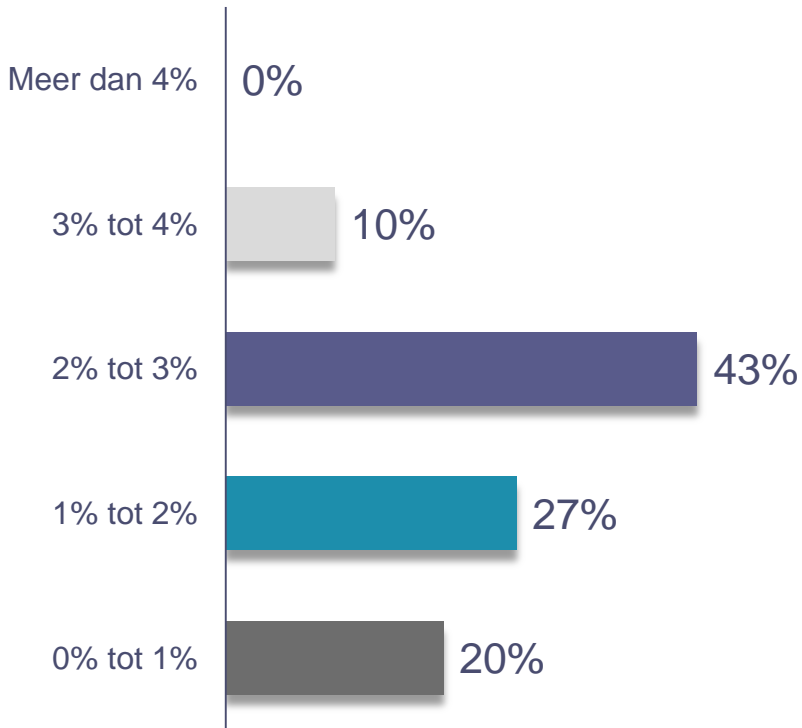
Voor welke periode verwacht u de rente op deze leningen vast te zetten?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

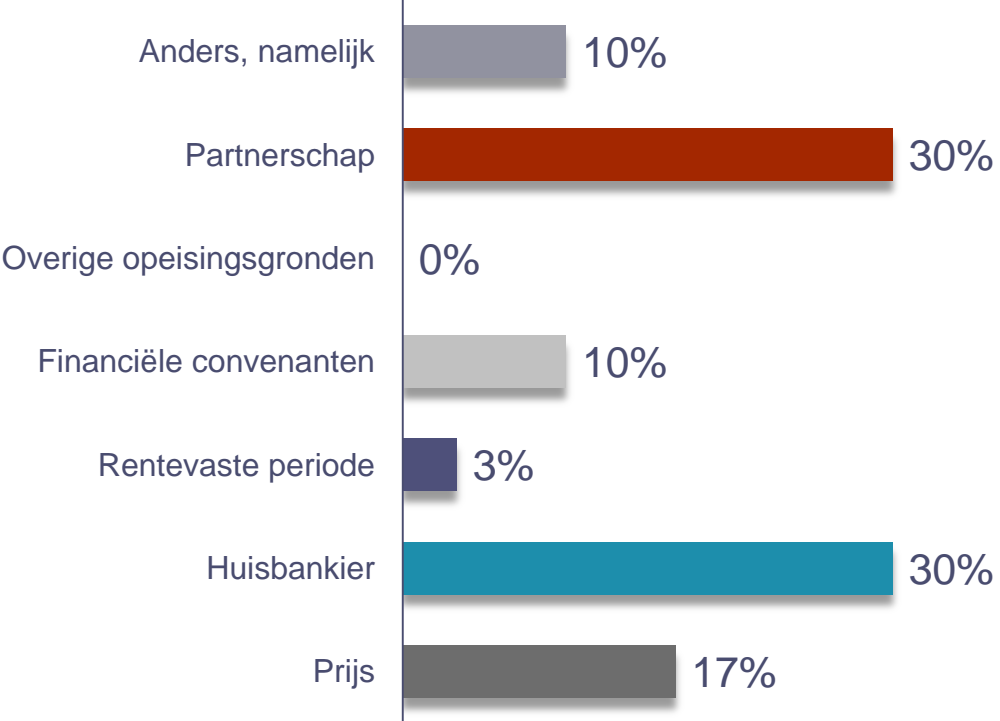
Welk rentepercentage verwacht u te ontvangen op deze leningen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

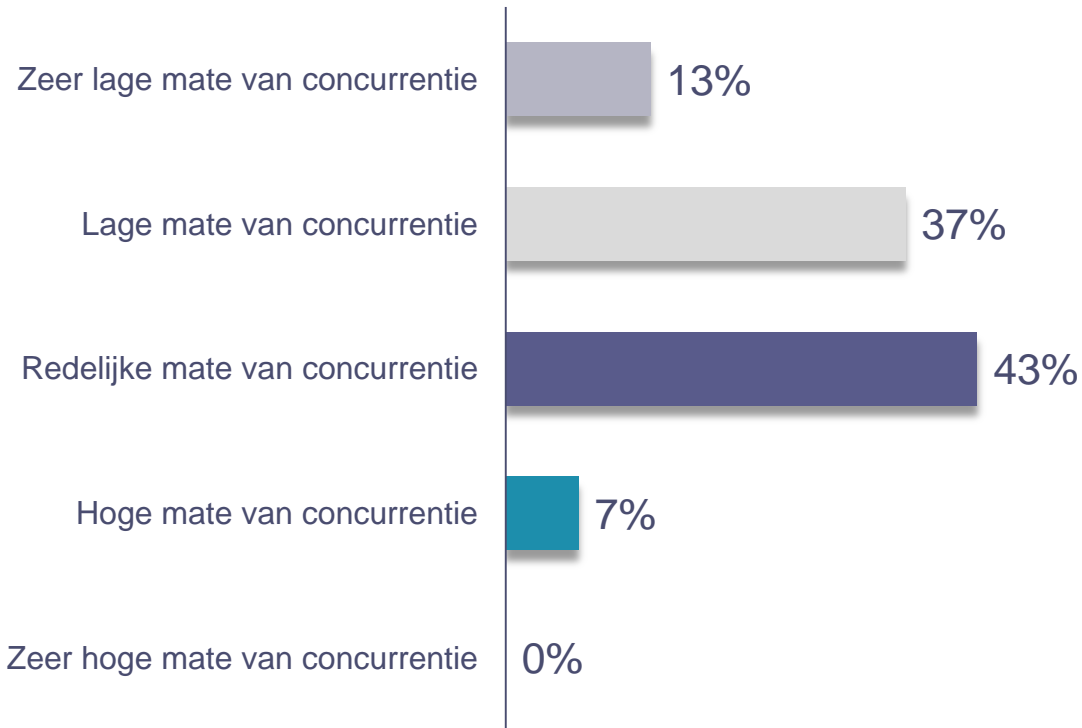
Wat is het belangrijkste criteria voor het selecteren van een bank?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

Hoe ervaart u de concurrentie op de financieringsmarkt voor de zorg?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 30 respondenten

Managementsamenvatting

Generieke resultaten

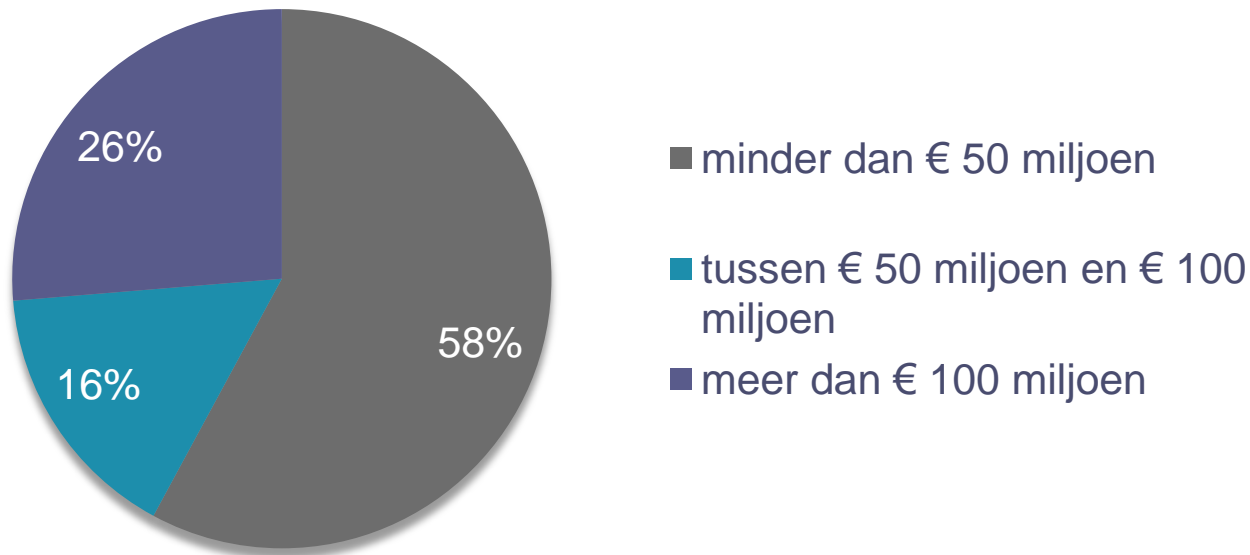
Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- **Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)**
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

Opzet Financiële Zorgthermometer

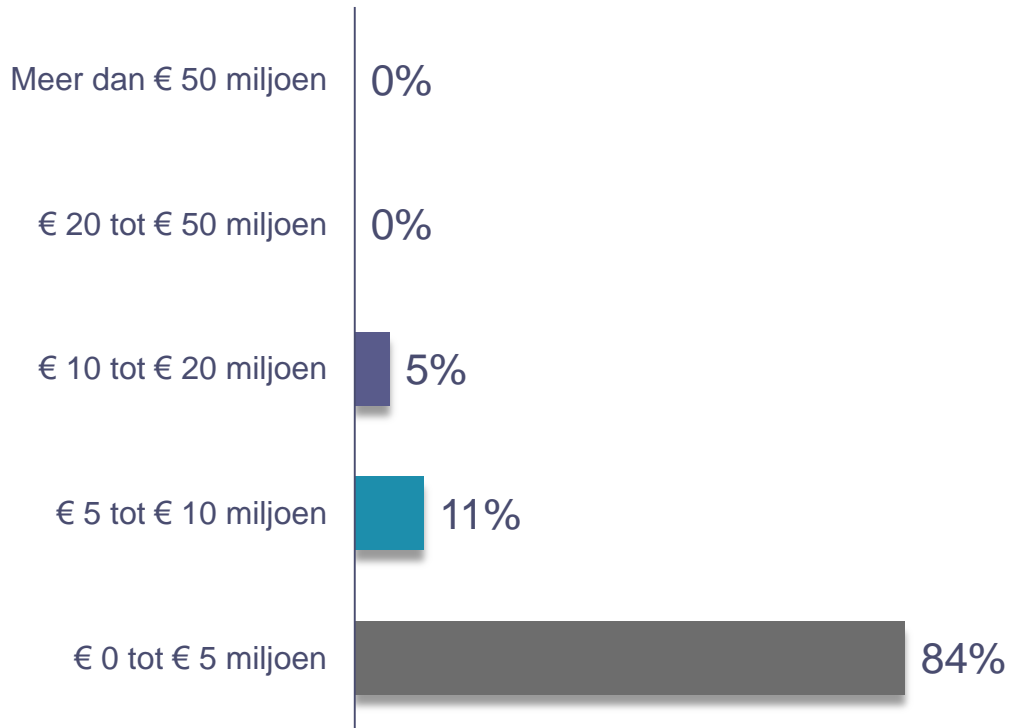
Verdeling omzet GGZ in Financiële Zorgthermometer

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

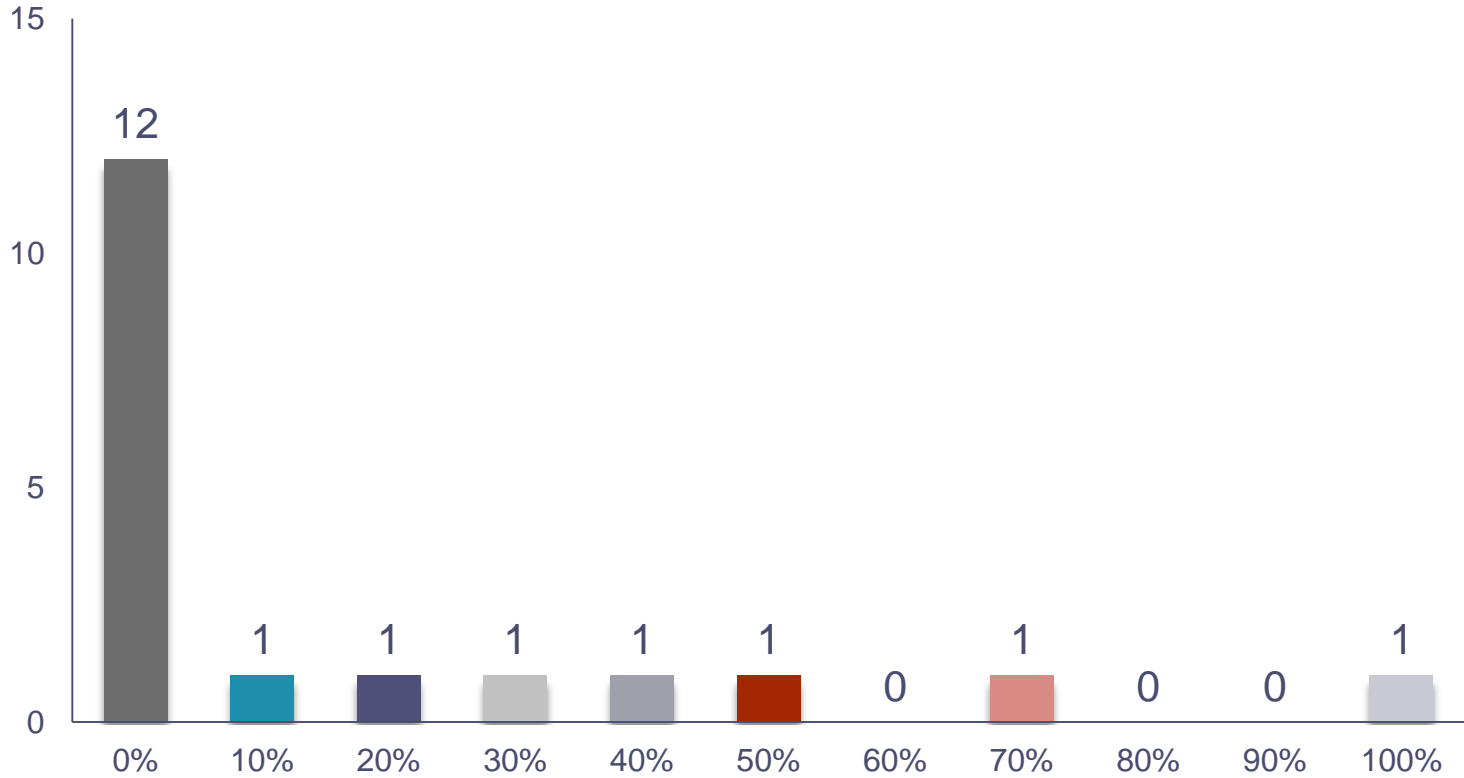
Wat is uw investeringsbehoefte de komende 12 maanden?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

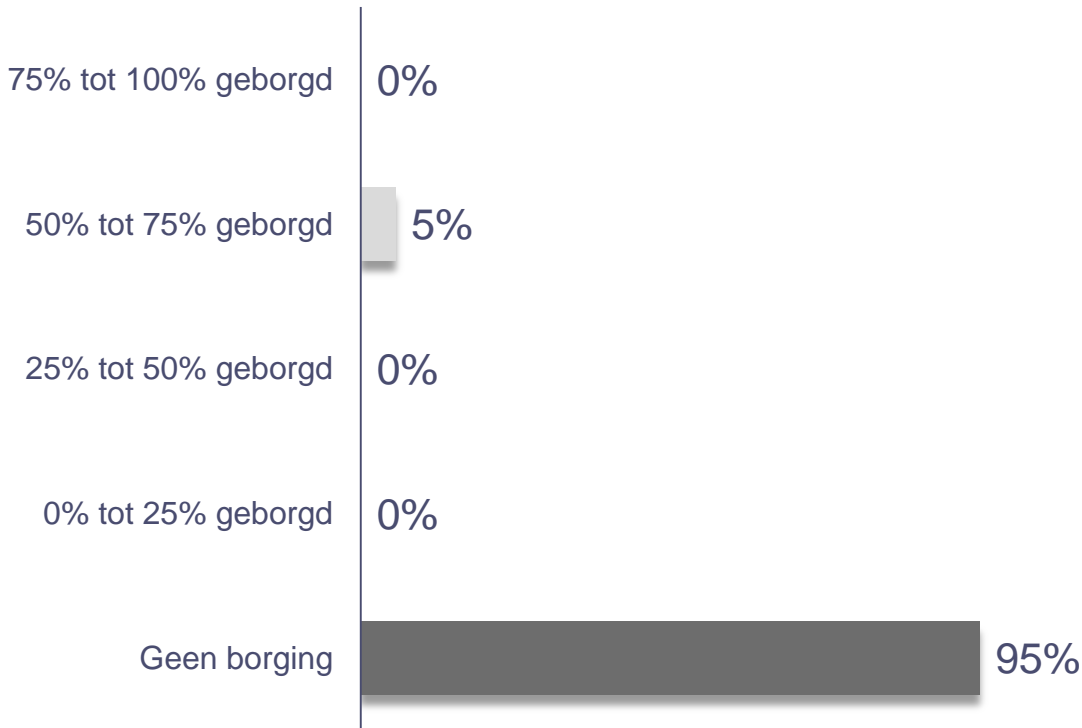
Welk deel verwacht u te financieren met vreemd vermogen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

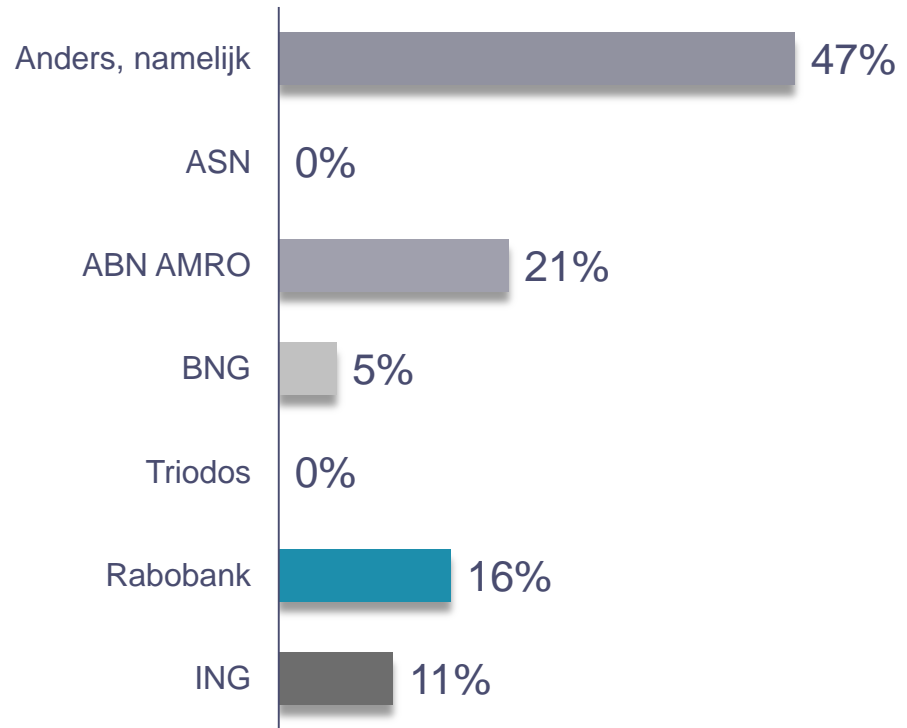
Voor welk deel van uw lening verwacht u borging te ontvangen bij het WFZ?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

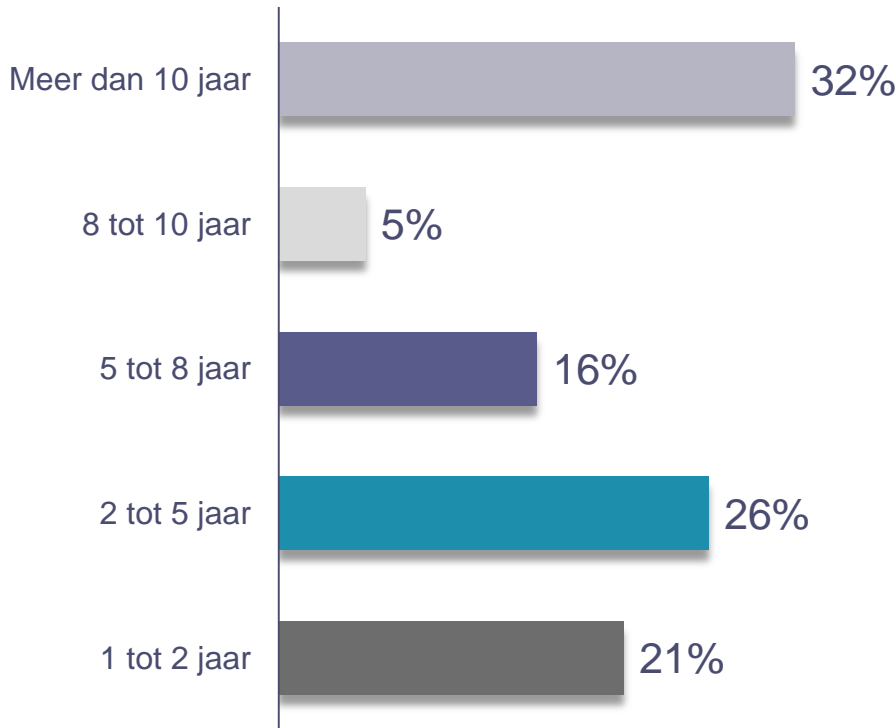
Van welke bank verwacht u het ongeborgde deel van uw vreemd vermogen aan te trekken?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

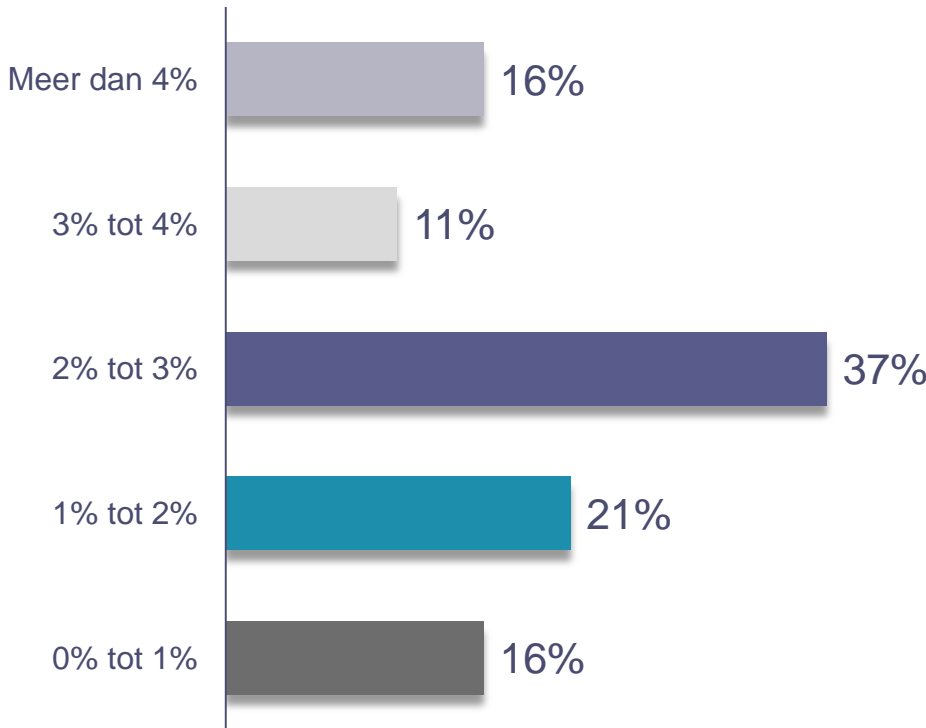
Voor welke periode verwacht u de rente op deze leningen vast te zetten?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

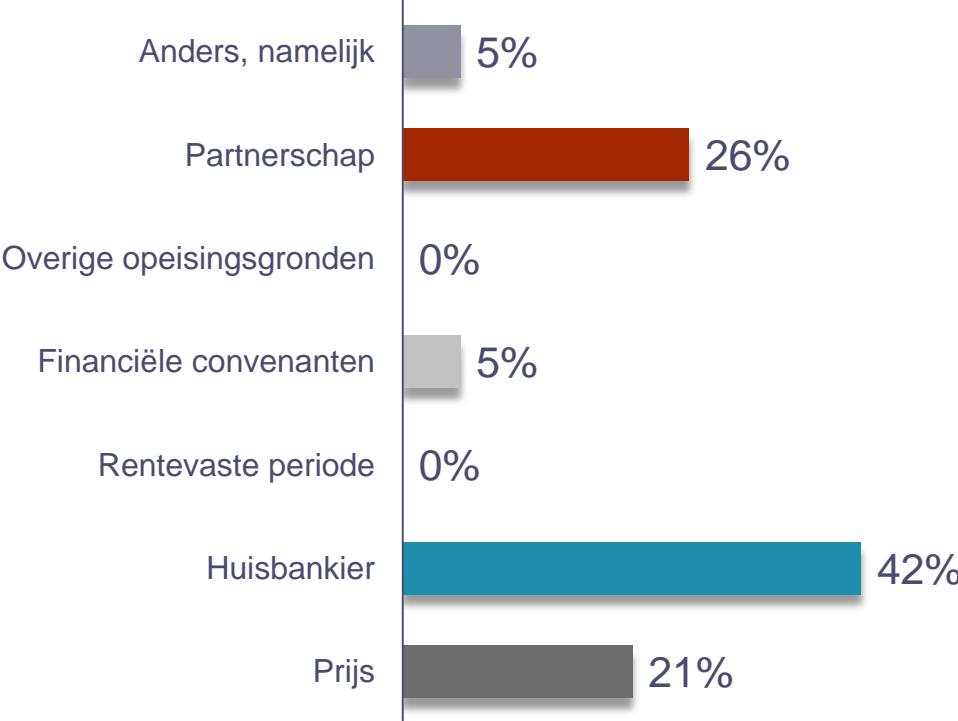
Welk rentepercentage verwacht u te ontvangen op deze leningen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

Wat is het belangrijkste criteria voor het selecteren van een bank?

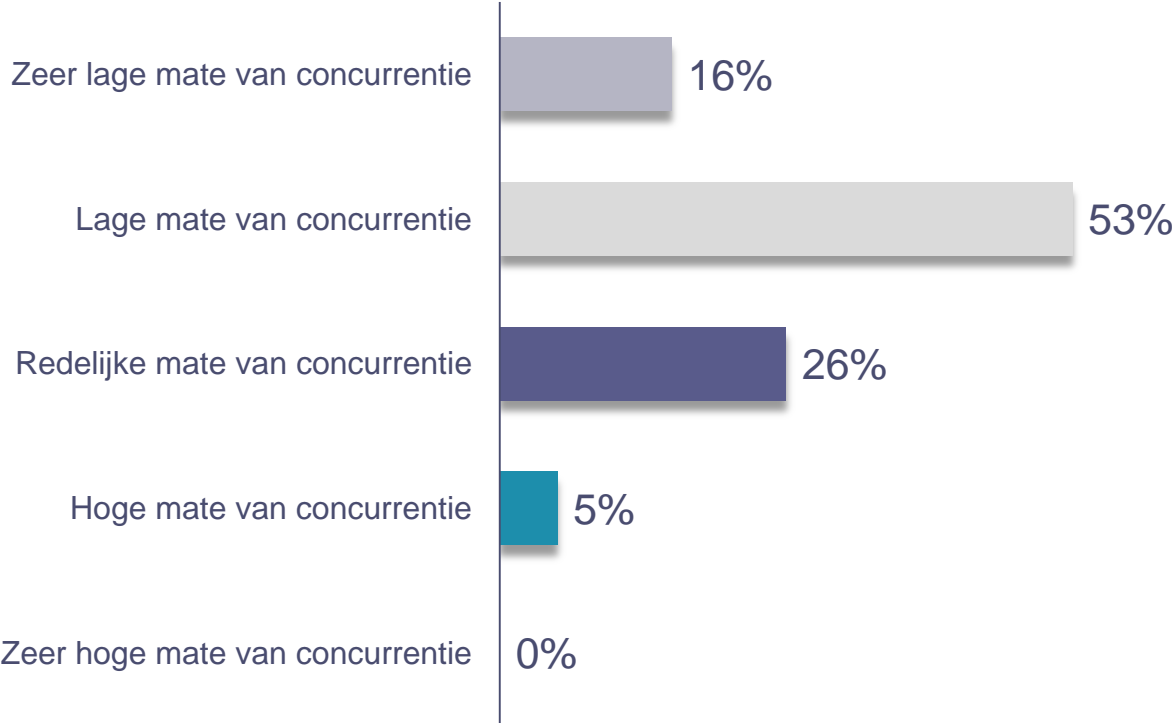

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

Hoe ervaart u de concurrentie op de financieringsmarkt voor de zorg?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 19 respondenten

Managementsamenvatting

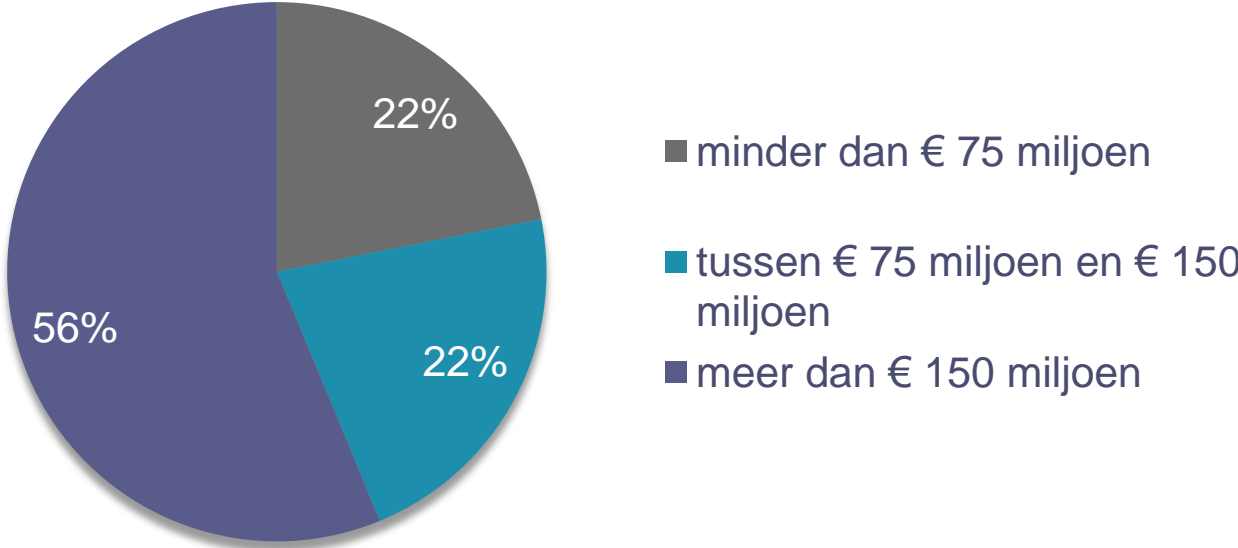
Generieke resultaten

Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- **Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)**

Opzet Financiële Zorgthermometer

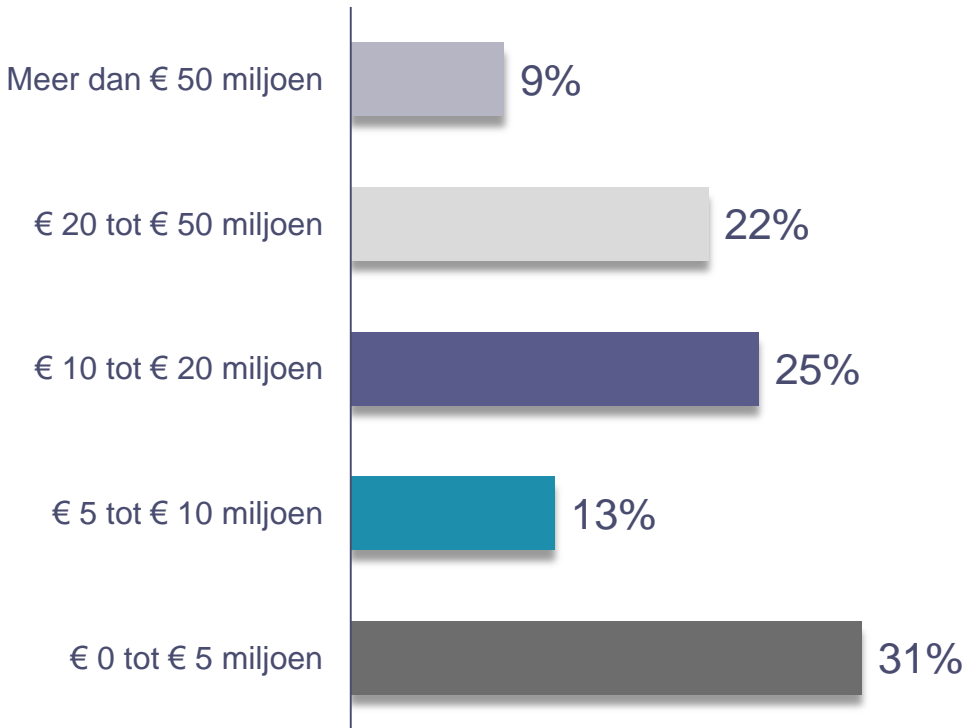
Verdeling omzet ZH/RC in Financiële Zorgthermometer

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

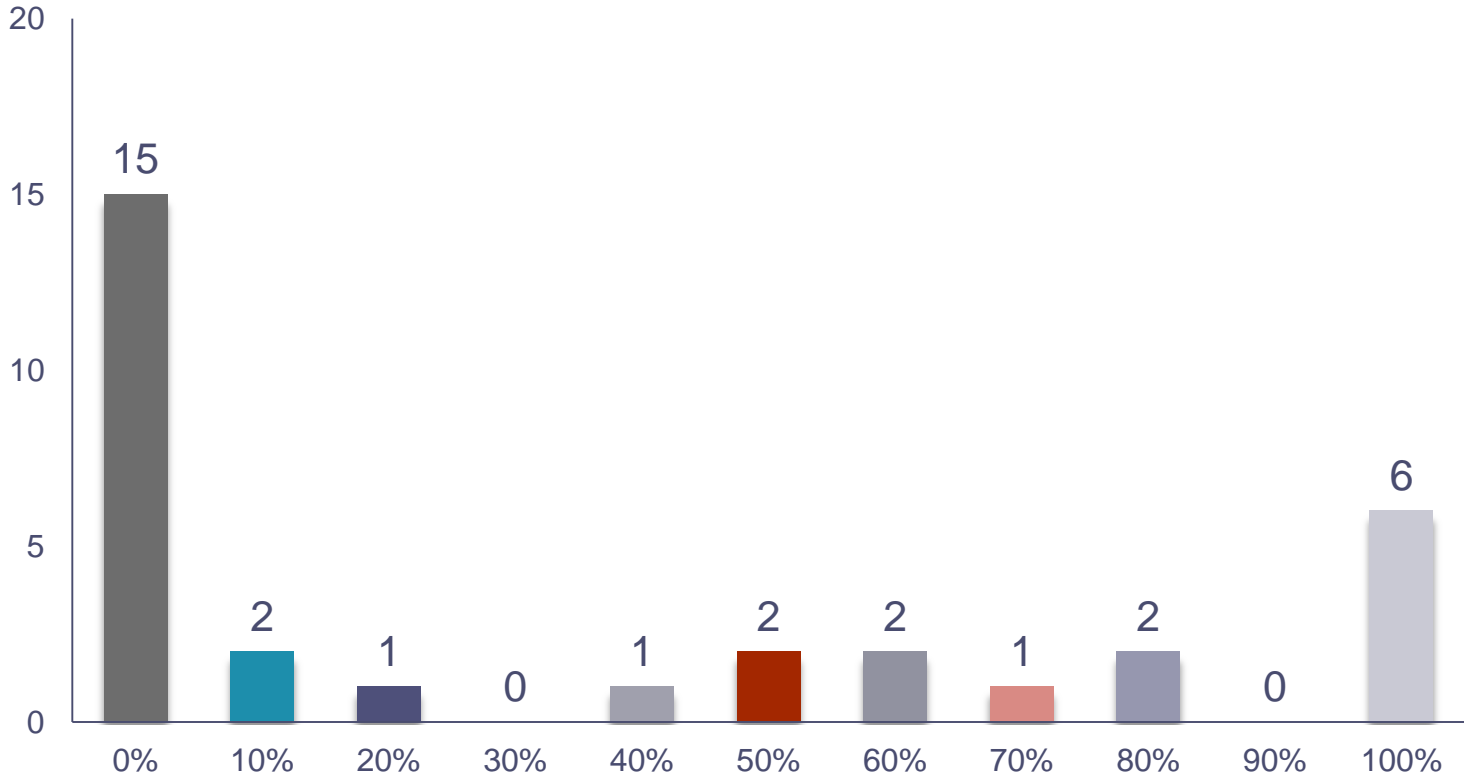
Wat is uw investeringsbehoefte de komende 12 maanden?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

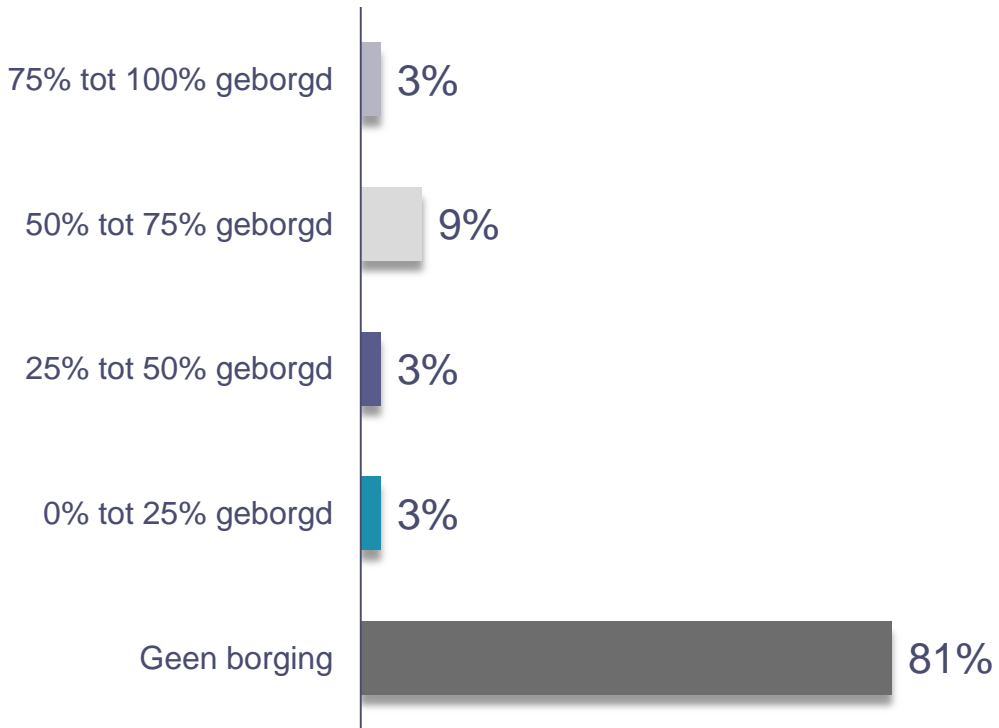
Welk deel verwacht u te financieren met vreemd vermogen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

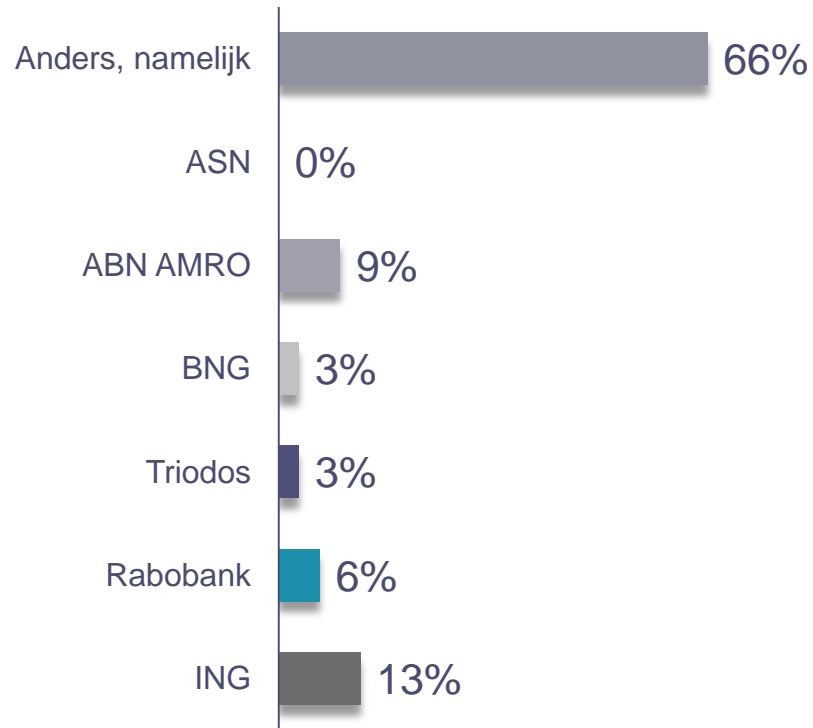
Voor welk deel van uw lening verwacht u borging te ontvangen bij het WFZ?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

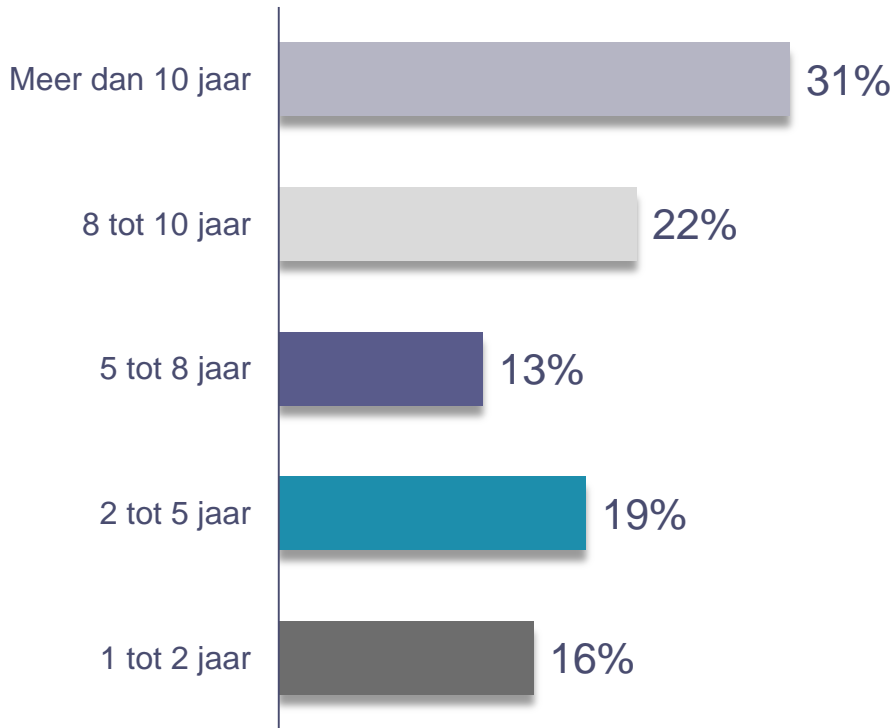
Van welke bank verwacht u het ongeborgde deel van uw vreemd vermogen aan te trekken?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

Voor welke periode verwacht u de rente op deze leningen vast te zetten?

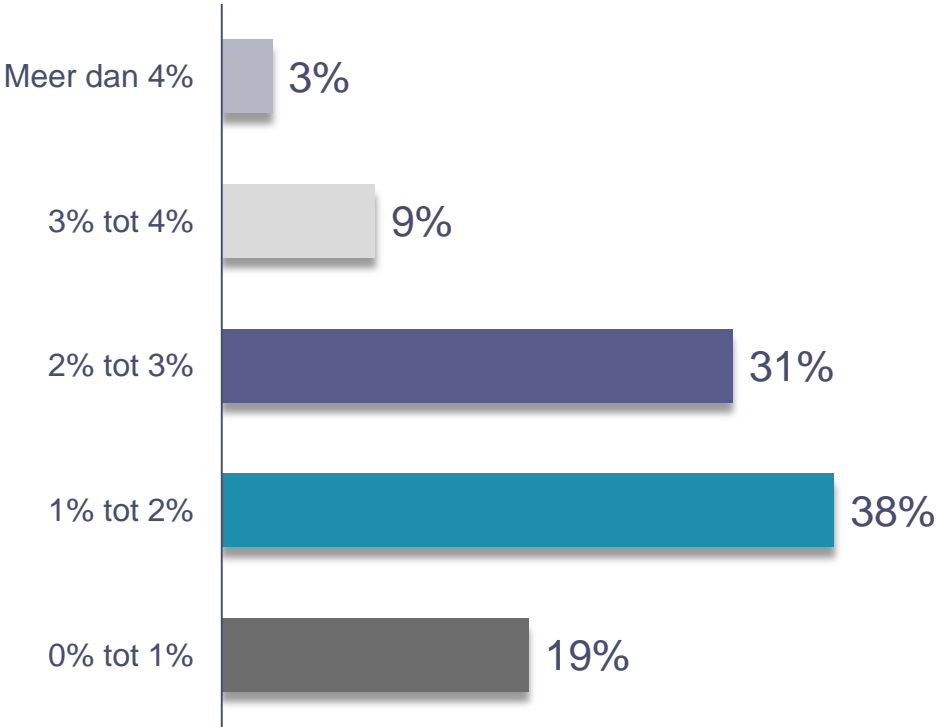

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

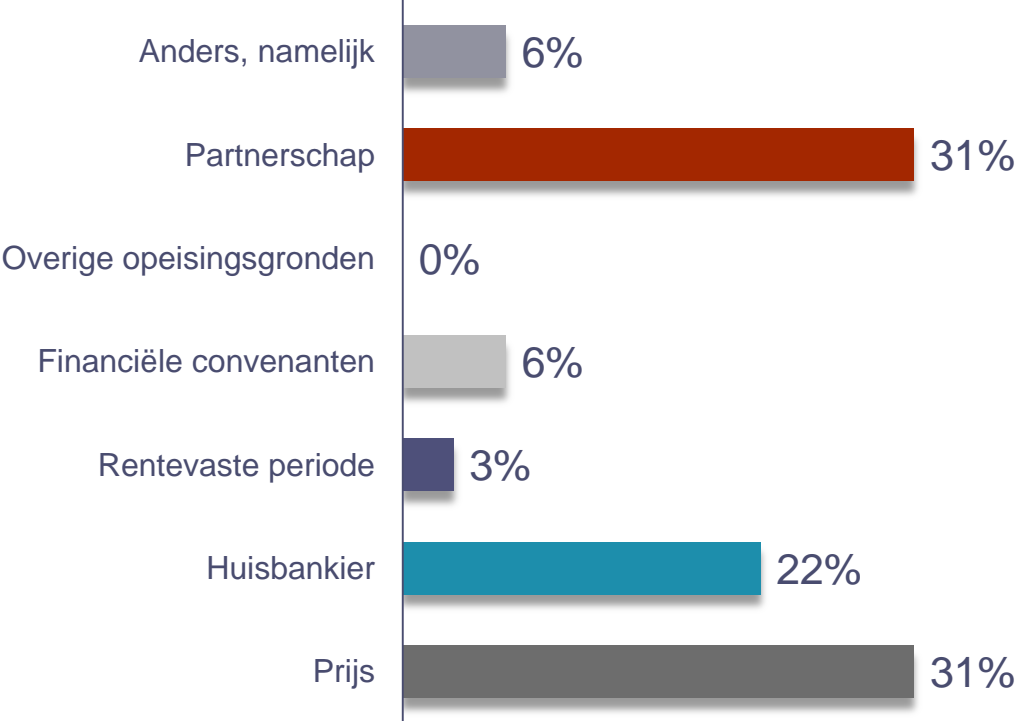
Welk rentepercentage verwacht u te ontvangen op deze leningen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

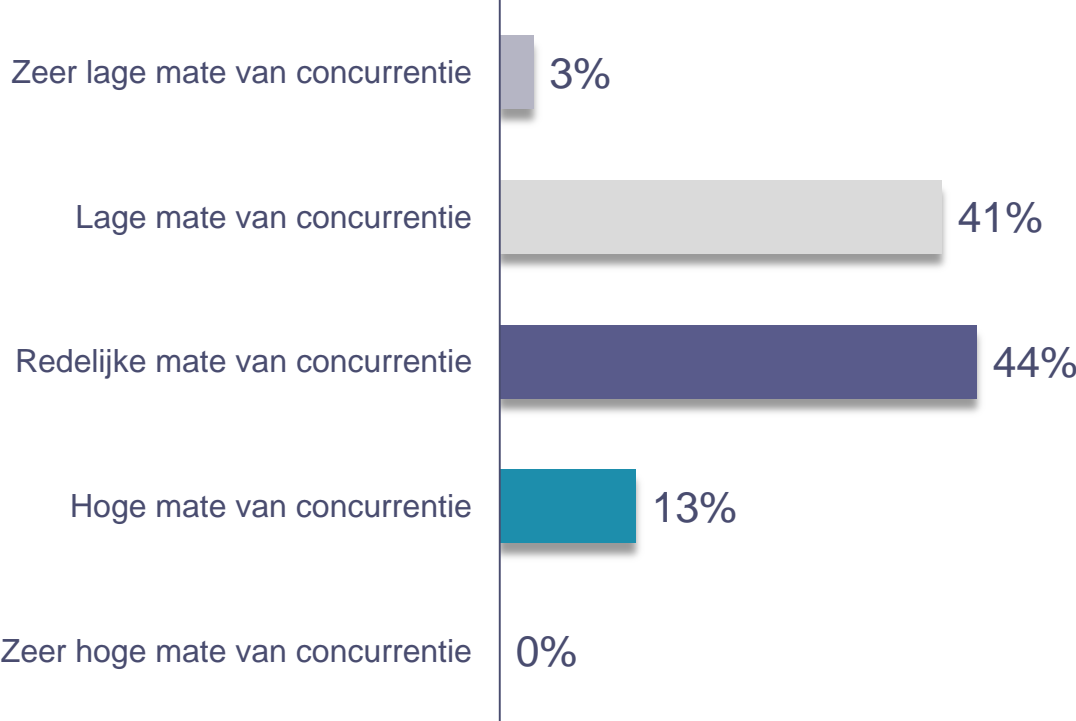
Wat is het belangrijkste criteria voor het selecteren van een bank?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © HEAD & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

Hoe ervaart u de concurrentie op de financieringsmarkt voor de zorg?

Gebaseerd op de antwoorden van 32 respondenten

Managementsamenvatting

Generieke resultaten

Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

Opzet Financiële Zorgthermometer

- Periodiek doen HEAD en Finance Ideas een kort onderzoek onder de HEAD leden (**circa 900**) naar de ontwikkelingen op financieel gebied in de zorgsector
- De doelstelling: inzicht in het financiële sentiment in de zorgsector en hoe zorginstellingen tegen de verschillende stakeholders en actuele thema's aankijken
- Aantal respondenten **154**
- De **klankbordgroep** bestaat uit:
  - Riny Arts (GGZ)
  - Michael Ehlen (ZH/RC)
  - Henk Bolhuis & Ankie de Laat (VVT)
  - Ad Romme (GHZ)